

REPUBLIKA

Rok IX

ŁÓDŹ, CZWARTEK, 8 PAŹDZIERNIKA 1931

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr 275

Reforma podatkowa w Polsce

będzie przez rząd przeprowadzona gruntownie, ale nie w chwili obecnej. — Narazie reforma będzie tylko fragmentaryczna. — Komisja skarbową uchwaliła projekt nowej ustawy o podatku dochodowym.

Przemówienie wiceministra skarbu dr. Zawadzkiego w komisji sejmowej.

Powołany do rządu specjalnie dla opracowania zagadnień podatkowych wiceminister skarbu prof. dr. Zawadzki, zabrał dziś na posiedzeniu komisji skarbowej sejmowej po raz pierwszy głos publicznie, aby wypowiedzieć pogląd jaki żywi rząd na zagadnienia reformy podatkowej.

Nowy wiceminister podkreślił, że rząd stoi zasadniczo na stanowisku konieczności reformy i to gruntownej reformy naszego systemu podatkowego, przyczem zarówno w dziedzinie podatków państwowych jak i komunalnych.

Natychmiast po wygłoszeniu tego ze wszelki miar pocieszającego zdania zgotował jednak min. Zawadzki słuchaczom swoim pewną niespodziankę, łącząc poprzednie swe zdanie zaraz z drugiem, opiewającym, że jednak obecnie taka reforma podatkowa nie przedstawia się realnie, a to dlatego, że reforma systemu podatkowego przynajmniej w pierwszych miesiącach, a nawet latach po jej wprowadzeniu spowoduje znaczne zmniejszenie się dochodów skarbowych.

Obecnie skarb zmuszony jest poszukiwać dochodów nowych i dlatego gruntowna reforma podatku w chwili bieżącej przeprowadzona być nie może. Rząd składa natomiast sejmowi cały szereg projektów ustaw w dziedzinie podatkowej, które załatwiają zagadnienia reformy podatkowej w sposób fragmentaryczny.

Rdzeń projektów rządowych stanowić będą ustawy nowelizujące przepisy o pobieraniu podatków obrotowego, dochodowego i podatku od nieruchomości.

Pierwszy projekt, jaki referowaliśmy już na podstawie własnych wiadomości, potwierdził wczoraj wiceminister skarbu — obejmuje dość poważne ulgi, a dlatego dwie następne ustawy będą musiały stworzyć dla skarbu państwa potrzebną rekompensatę.

Wiceminister skarbu dr. Zawadzki powiedział tylko tyle o noweli do ustawy o podatku obrotowym, że za stawkę normalną rząd uznał ostatecznie 1% od obrotu a nie jak obecnie 2% od obrotu.

Drugą tendencją przyszłej ustawy o podatku obrotowym będą usunięte nieufności skarbu państwa do płacących podatki. Przewiduje się w tym celu uprzywilejowanie przedsiębiorstw dobrze prowadzących księgi i ryczałty podatkowe dla drobnych zakładów handlowych, przemysłowych i rzemieślniczych.

Jakie straty przyniesie skarbowi państwa znówelizowanie podatku obrotowego — to według wicemin. Zawadzkiego nie da się jeszcze w tej chwili obliczyć, ale rząd już musi wprowadzić przepisy podatkowe, kompensujące te straty. Dlatego też projekt ustawy nowej o podatku od nieruchomości podnosi stawkę tego podatku z 7 do 10%, ustawa

zaś o podatku dochodowym przeprowadza kumulację dochodów osiąganych w różnych przedsiębiorstwach i zwiększa w ten sposób również stawkę podatkową.

Deficyt budżetowy maleje.

Min. Jan Piłsudski o konieczności wstrzymania automatycznych awansów.

WARSZAWA, 7 października.

Dziś na posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej podczas omawiania nowego projektu rządowego ustawy o wstrzymaniu automatycznego przechodzenia urzędników państwowych do wyższych szczebli uposażeń, zabrał głos minister skarbu Jan Piłsudski, oświadczając, że uchwalenie ustawy tej jest konieczne ze względu na płynące z niej oszczędności dla skarbu państwa.

Według min. Jana Piłsudskiego deficyt budżetowy za wrzesień r. b. wynosi 8,5 milionów złotych. Za sześć miesięcy bieżącego roku deficyt budżetowy sięga już sumy 124 milionów zł. Deficyt maleje poprawą w miesiącu na miesiąc. Wystarczy przypomnieć, że jeszcze za czerwiec r. b. deficyt wynosił ponad 43 mil. złotych, za sierpień już około 12 mil. a obecnie za wrzesień — jak powiedziano — 8,5 mil.

Ustawa o wstrzymaniu automatycznych awansów uposażeń urzęd-

ników została przez komisję uchwalona, a sejm na posiedzeniu plenarnym zdecyduje, czy przeprowadzenie jej będzie także odnosilo się do kolejarzy i pocztowców, czy też te dwie kategorie funkcjonariuszów państwowych będą uprzywilejowane.

Posłowie opozycji zarzucali ministrowi Janowi Piłsudskiemu postępowanie nielegalne wywodząc, że automatyczne awanse urzędników do wyższych szczebli uposażeń zostały przez rząd wstrzymane jeszcze w lipcu a dopiero obecnie rząd wniósł do sejmowej ustawy o wstrzymaniu tych awansów.

Minister Piłsudski odpowiedział szczerze, iż może przyznać, że krok rządu był może nawet nielegalny, ale usprawiedliwiony koniecznością.

— „Nie mogłem uczynić tak, jak warszawski magistrat i nie wypłacić urzędnikom pensji, — kończy min. Piłsudski — wolałem wypłacić pensje i postąpić nielegalnie, niż postępować legalnie i pensji nie wypłacić.”

go poseł dr. Stahl porównał dążenia rządu „z wykopywaniem nowej studni obok studni, która już wyschła. W tej drugiej studni, wykopanej obok suchej studni, wody również się nie znajdzie” — mówił poseł dr. Stahl pod adresem rządu.

Po długich, kilkugodzinnych obradach komisja większością głosów członków BB przyjęła projekt nowej ustawy o podatku dochodowym z tą zmianą, że zamiast stawki 2% przy dochodzie rocznym od 10.400 do 60.000 zł. zostały przeprowadzone dwie grupy a mianowicie od uposażeń od 10.400 do 26.000 zł. rocznie ustanawia się nadzwyczajny dodatek do państwowego podatku dochodowego w wysokości 2% a od podatku rocznego 36.000 do 60.000 zł. rocznie — dodatek nadzwyczajny do wysokości 2,5%.

Nowej ustawy o podatku od nieruchomości jeszcze nie rozpatrywano. Jutro komisja rozpatrzy projekt ustawy o spłacie zaległych podatków w naturze.

Posiedzenie sejmiku odbędzie się w piątek.

Warszawa, 7 października.

Dowiedujemy się, że plenarne posiedzenie sejmiku odbędzie się w piątek o godzinie 3-ej po poł. Na porządku dziennym znajdują się przygotowane do tego czasu przez komisję skarbową projekty ustaw podatkowych.

Dymisja rządu niemieckiego

Kancelerz Brüning otrzymał misję utworzenia nowego gabinetu

Kancelerz Brüning

Min. dr. Wirth

Min. dr. Dietrich

Min. dr. Curtius

Berlin, 7 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Prezydent Hindenburg przyjął dymisję gabinetu Rzeszy, porucząc dotychczasowemu rządowi prowadzenie agend. Jednocześnie prezydent powierzył kancelarzowi Brüningowi misję utworzenia nowego rządu z tem, aby odnośne pertraktacje odbywały się niezależnie od wszelkich względów partyjnych. Udzieloną sobie w tych granicach misję kancelerz Brüning przyjął.

Berlin, 7 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Ukończenie rokowań w sprawie utworzenia rządu oczekują w ko-

parlamentarnych nie wcześniej jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów największe szanse do objęcia teki gospodarstwa posiada prof. Warmbold. Tekę ministerstwa spraw wewnętrznych objąć ma minister Reichswery Gessler.

Groźba inflacji w Niemczech.

Berlin, 7 października.

(r) Minister finansów przyjął wczoraj przedstawicieli prasy, wobec których zobrazował obecną sytuację finansową Niemiec. Minister Dietrich oświadczył, że skutki krachu dają się dopiero obecnie odczuć.

W lipcu nie było prawie żadnych wpływów podatkowych. Podatki zaczęły dopiero częściowo wpływać we wrześniu. Pokładane nadzieje na poprawę sytuacji wskutek moratorium Hoovera spełzły na niczem. Rząd zaoszczędził 700 milionów marek, ale większość tej sumy została zużyta wskutek zmniejszonych wpływów podatkowych.

Minister Dietrich jest zwolennikiem przystosowania się Niemiec do spadku funta angielskiego, t. zn. do wprowadzenia częściowej inflacji. Jeśli pozostanie on w nowym gabinecie, prawdopodobnie będzie starał się przeprowadzić swój program finansowy.

Los Angeles, 7 października.

Znany powieściopisarz i laureat nagrody Nobla Upton Sinclair został przewieziony do szpitala w stanie zupełnego wyczerpania nerwowego.

Lekarze oświadczyli, że stan zdrowia chorego wymaga dłuższego odpoczynku.

Czy funt będzie ustabilizowany?

Pomoc finansowa francusko-amerykańska dla Anglii. — Narady lorda Readinga w Paryżu.

Król podpisał dekret o rozwiązaniu Izby Gmin.

Paryż, 7 października.

Angielski minister spraw zagranicznych lord Reading, odbył wczoraj po południu krótką konferencję z premierem Lavalem.

Wieczorem odbyło się w ambasadzie angielskiej przyjęcie z udziałem wybitnych finansistów europejskich.

W związku z pobytem lorda Readinga w Paryżu, donosi „Excelsior”, że przedmiotem konferencji lorda Readinga będzie stabilizacja funta angielskiego przy pomocy francusko-amerykańskich kredytów.

„Matin” jest zdania, że o prawnej stabilizacji funta nie ma obecnie mowy, będzie jedynie przy pomocy pożyczki francusko-amerykańskiej podjęta próba ochronienia funta przed niespodziewanymi wahaniami giełdowymi.

Dzienniki donoszą dalej, że premier Laval i minister finansów Flandin mieli oświadczyć, że Francja gotowa jest przyjąć Anglii z dalekosiężną pomocą, natomiast Francja opiera się stanowczo zwołaniu międzynarodowej konferencji w sprawie złota i projektom wprowadzenia międzynarodowej waluty.

Nowy Jork, 7 października. Zamknięcie giełdy wczorajszej i początek dzisiejszej zaznaczył się wzrostem funta angielskiego, za którego płacono 3 dolary 93.5 centa (po przeliczeniu 35 zł. 15 gr.).

Kurs polskiej pożyczki stabilizacyjnej utrzymany (48,5), pożyczka dillonowska mocniej (54). Nastrój spokojny, znaczna część akcji powraca do normalnego kursu.

Zamach dynamitowy na tramwaj w Berlinie

BERLIN, 7 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś w południe w północnej dzielnicy miasta został dokonany zamach dynamitowy, na przejeżdżający wóz tramwajowy.

Zamachowcy złożyli na szynach puzkę blaszaną wypełnioną materiałami wybuchowymi, które eksplodując zraniły ciężko odłamkami żelaza przechodzącą kobietę i dziecko.

W. MANDA

PIOTRKOWSKA 127.

DAMSKIE
MĘSKIE
DZIECIENNE

OBUWIE

JAKOŚĆ NAJPRZEDNIEJSZA!

CENY ZNIŻONE!

NOWOŚCI PRZEPIĘKNE!

WIELKI WYBÓR!

Reperujemy wszelkie obuwie **STARANNIE** i szybko.

Mleko wprost od krowy

PELNOTLUSTE

z dostawą do domu z folwarku Poznańskich w oddzielnych zapieczetowanych bankach w dowolnej ilości (od 1 litra). Zgłoszenia: Piotrkowska 40 do p. Hermana w dni powszednie od 10 do 12 i od 4 do 6 po południu lub telefonicznie 172-90 w tychże godzinach.

PARYŻ, 7 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Lord Reading zożył wizyty Briandowi i Lavalowi rozmawiając z każdym z nich bez świadków około godziny. Następnie miał odwiedzić Flandina.

Francuskie min. spraw zagranicznych wydaje dziś na cześć gościa angielskiego śniadanie. Popołudnie mają wypełnić dalsze rozmowy, poczem lord Reading złoży wizytę prezydentowi Doumerowi.

LONDYN, 7 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Król podpisał dziś rano dekret rozwiązujący parlament.

Kogo dotyczy podatek wojskowy?

Nowe rozporządzenie rady ministrów ukazało się w „Dzienniku Ustaw”

Warszawa 7 października.

W dzienniku Ustaw z dnia 7-go b. m. Nr. 89 ukazało się rozporządzenie rady ministrów o podatku wojskowym, wydane podstawie art. 90 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Na mocy tego rozporządzenia podatek wojskowy opłacają: przeniesieni do rezerwy w myśl art. 60 ust. o powszechnym obowiązku wojskowym; uznani przy poborze za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu z bronią, lub bez broni (kategoria C i D); uznani przy poborze za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (kategoria E); uznani w czasie odbywania czynnej służby wojskowej na zasadzie orzeczenia wojskowo-lekarskiej komisji szpitalnej za zdolnych do służby wojskowej tylko w pospolitem ruszeniu (kategoria C i D) lub za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (kategoria E), jeżeli obniżenie ich zdolności fizycznej nie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową;

uznani w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w drodze rewizji przez wojskowo-lekarskie komisje rewizyjne za zdolnych do służby wojskowej tylko w pospolitem ruszeniu, lub za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej, jeżeli nie przesłużyli czynnie więcej, jak 5 miesięcy kalendarzowych, a obniżenie ich zdolności fizycznej nie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Z pośród tych osób zwolnieni są od opłacenia podatku wojskowego: utrzymywani kosztem samorządu gminnego, lub dobroczynności publicznej, oraz uznani za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej i niezdolni zarazem ani do pracy fizycznej, ani umysłowej, jeżeli nie osiągnęli dochodu podlegającego państwowemu podatkowi dochodowemu. Od obowiązku opłacania podatku wojskowego są zwolnieni również ci, którzy w czasie mobilizacji wstąpili ochotniczo do wojska, lub marynarki wojennej, jeżeli następnie zostaną uznani za zdolnych do

służby w pospolitem ruszeniu, lub też zupełnie niezdolnych do służby wojskowej, a to bez względu na czas przesłużony czynnie w wojsku.

W poszczególnym roku podatkowym są zwolnieni od obowiązku opłacania podatku wojskowego ci, którzy w danym roku podatkowym odbywali ćwiczenia wojskowe, lub też służbę wojskową, dalej ci, którzy w danym roku podatkowym przed poborem ukończyli conajmniej jeden stopień przysposobienia wojskowego i poborze conajmniej przez 6 miesięcy brali nadal czynny udział w pracy przysposobienia wojskowego, wreszcie ci, którzy jako pracownicy bezrobotni są zarejestrowani w państwowych urzędach pośrednictwa pracy i którzy w tym okresie pozostawali bez pracy przynajmniej dwa miesiące, a pozatem nie osiągnęli dochodów, podlegających państwowemu podatkowi dochodowemu.

Skala podatku wojskowego jest dość rozległa i waha się od 0,2 proc. do 2 proc. dochodu rocznego.

Rozporządzenie rady ministrów o podatku wojskowym wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Streik w Gdańsku trwa.

Napad robotników na grupę studentów.

Gdańsk, 7 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Mimo ponownej wspólnej odezwy chrześcijańskich i socjalistycznych związków zawodowych wzywających do natychmiastowego podjęcia pracy, streik trwa nadal.

Ilość przeładowanego węgla zmniejszyła się dziś ponownie. Nieszcześliwe wypadki na terenie portu wśród studen-

tów pracujących jako t. zw. „pomoc techniczna” mnożą się z powodu braku przygotowania technicznego.

Dziś grupa studentów powracających z pracy została napadnięta przez strejkujących. Jeden z napastników został ujęty i w trybie przyspieszonym skazany na trzy miesiące więzienia. Robotnicy przemysłu drzewnego nie zgłosili się dzisiaj do pracy.

Skandal teatralny we Lwowie.

Członkowie Z.A.S.P. zerwali przedstawienie dyr. Czapelskiego.

Lwów, 7 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczoraj zapowiedziana była w teatrze Wielkim premiera sztuki „Burza w szklance wody”. Wykonawcami jej byli członkowie zespołu dyrektora Czapelskiego z Warszawy. Przedstawienie nie doszło do skutku.

Na przedstawienie przybyła liczna publiczność. Około 7.30, gdy kurtyna była jeszcze spuszczone, rozszły się na widowni pogłoski o awanturze za kulisami.

W kilkanaście minut później przed kurtyną ukazał się jeden z artystów i zawiadomił publiczność, że przedstawienie nie odbędzie się z przyczyn, nie zależnych od dyrekcji.

Do gmachu teatru Wielkiego przy-

było wielu członków Z. A. S. P., niezadowolonych przez dyrektora Czapelskiego. Członkowie Z. A. S. P., utwórzywszy za kulisami zwartą grupę, odczytali rezolucję Halny Starskiej, żądając od niej zawieszenia przedstawienia.

Dyrektor Czapelski, oświadczył, że wobec metod stosowanych przez Z. A. S. P. i jego członków, jest bezsilny i nie zamierza walczyć z tego rodzaju przeciwnościami.

Jeden z członków Z. A. S. P., oświadczył, że wczoraj nadeszła z Z. A. S. P. w Warszawie depesza, zabraniająca teatrowi „Jaskółka” grać w teatrze Czapelskiego. Delegaci Z.A.S.P. udali się z tą depeszą do Starskiej, która prosiła ich o zezwolenie na odbycie jednego przedstawienia, na które sprzedano już bilety.

Członkowie Z. A. S. P. zgodzili się na to. Tymczasem w korytarzu zgromadziło się około 150 członków orkiestry, chóru i artystów, którzy, powiadomieni o tej decyzji, wszczęli tumult, wołając: „Jesteśmy głodni, od kilku miesięcy nie dostaliśmy grosza, nie damy grać”.

„Kurier Lwowski” ogłasza list dyr. Czapelskiego, który przypisuje winę za wypadki Z. A. S. P. Dyrektor Czapelski prosi radę miejską o nierozwiązanie kontraktu.

Prof. Zieliński kandydatem do nagrody Nobla

PARYŻ, 7 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Prasa francuska podaje wiadomość ze Sztokholmu, według której, kandydatami mającymi największe szanse o otrzymanie w roku bieżącym nagrody Nobla są: niemiec Paweł Ernst, duńczyk Andersen Nexoe oraz polak, prof. Zieliński Tadeusz.

Prasa gorąco podkreśla zasługi prof. Zielińskiego na polu hellenistyki oraz badania wzajemnych stosunków starożytnych i chrześcijańskich kół filozoficznych do klerunków religijnych.

Gen. dyr. zakładów ks. pszczyńskiego skazany na 2 miesiące więzienia

Katowice, 7 października.

W dniu 19 b.m. odbędzie się w Sądzie Najwyższym w Warszawie rozprawa kasacyjna w sensacyjnej sprawie wojewody Grażyńskiego przeciwko generałnemu dyrektorowi zakładów ks. Pszczyńskiego Arno Pistoriusowi. Wyrokiem sądu drugiej instancji Pistorius skazany został na dwa miesiące więzienia bez zamiany na grzywnę.

Literat popełnił samobójstwo podczas przedstawienia w teatrze

Paryż, 7 października.

Podczas premiery w jednym z teatrów paryskich pewien pan śledzący w pierwszym rzędzie, powstał z miejsca i krzyknął: „Umiera się nie tylko z miłości, ale i rozpacz”. poczem wystrzelił do siebie kilkakrotnie. Samobójca jest literat dr. Debray, który uważał autora wystawionej sztuki za sprawcę swych niepowodzeń literackich. Przewleczono go w stanie beznadziejnym do szpitala.

Dr. Ludwik FALK

POWRÓCIŁ.

choroby skórne i weneryczne

NAWROT № 7 — telefon 128-07.

Od 10-12-ej i od 5-7-ej.

F. Horowicz-Kopciowska

Lekarz-dentysta

wznowiła przyjęcia

W LECZNICY przy ul. Piotrkowskiej № 293, codziennie od 4 do 7-ej po poł.

KINO-TEATR

PALACE

Dziś powtórzenie premiery!

Pocz. o godz. 4-ej po poł. W sob. i niedz. o g. 12. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

Dolores Del Rio

w monumentalnym arcydziele dźwiękowem osnutem na tle słynnej powieści „Ewangelina” p. t.

„Anioł Miłości”

DOLORES DEL RIO

śpiewa najnowszą piosenkę Al. Jolsona.

Opinia taka
się utarła

Odol

dla
zębów ust i gardła

Wróg, czy przyjaciel.

Ostatnie antypolskie pociągnięcia rządu łotewskiego skłaniają do poważnego zastanowienia się nad stosunkiem Łotwy do Polski.

Zamknięcie teatru polskiego, przesładowanie kościoła, a ostatnio zamykanie szkół polskich są świadomymi uderzeniami rządu w mniejszość polską, mającymi na celu podważenie jej życia kulturalnego.

To wszystko na tle zygzaków politycznych oraz obrzydliwej i kłamliwej propagandy antypolskiej w prasie nasuwa pytanie, czy Łotysze są wrogami, czy przyjaciółmi polaków.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że są na Łotwie ludzie myślący trzeźwo i oceniający korzyści, wynikające z przyjaznego ustosunkowania się do Polski, z drugiej strony zastrzegamy się, że nie rościmy sobie prawa do ustawiania mebli w domu łotewskim według naszego widzimisie, nie widzimy jednak żadnych konkretnych powodów, dla których zapominają nas sąsiedzi o krwi polskiej przelanej dla sprawy łotewskiej w roku 1920 i z jakiego powodu drażnią lekko-myślnie opinię 30 milionowego narodu; czyżby nas posadzano o słabość, czy też uderzenie w najołojniejszą i najbardziej państwowo twórczą mniejszość na Łotwie ma na celu zamazanie oczu ogółu łotewskiemu i zakrycie katastrofy gospodarczej na Łotwie, będącej wynikiem nie tylko koniunktury światowej?

Staramy się „sine ira et studio” wytłumaczyć sobie dlaczego właśnie przeciw mniejszości polskiej rozpoczęto atak; polacy na Łotwie stanowią mniejszość liczebnie słabszą od Rosjan i Niemców; przyczem różnica liczebna między Niemcami i Polakami jest znikoma; są gorzej zorganizowani, gdyż Niemcy mają 6 posłów, Polacy dwu; są słabi ekonomicznie w przeciwieństwie do Niemców miejscowych; kapitały polskie nie oparowały ekonomicznego życia łotewskiego, tak jak niemieckie.

Atak przeciw polski jest epizodem w demagogicznej antymniejszościowej akcji poprzedzającej wybory do sejmiku; zaczął się od ataku na Niemców; ci jednakowoż nie dali się; za silne wpływy wewnętrzne i zewnętrzne ich broniły.

Ofiarą więc pada mniejszość polska; stwarza się fikcyjne komisje mające udowodnić nielojalność polską; wbrew własnemu przekonaniu biorą w tych komisjach udział ludzie, którzy w pierwszej linii powinni zdawać sobie sprawę z nieuczciwości gry; czyżby ci ludzie poświęcali dla mandatu poselskiego dotychczasowy sposób myślenia, czy też są już tak zupełnie w ręku czynników wrogich Polsce, że nie mają własnej woli?

Należy w stosunkach między państwami odróżniać sprawy polityki państwowej od sprawy stosunków do mniejszości; jednakowoż w danym wypadku jedynym powodem ataku na mniejszość polską na Łotwie jest to, że była najołojniejsza, a najmniej aktywna; lojalność została zrozumiana jako słabość; nadzieja wygrania jednego lub dwu mandatów poselskich skłania Łotyszy do ryzyka sprowokowania całej opinii polskiej

w obronie pokrzywdzonych Polaków na Łotwie; czy nie zdają sobie ci panowie sprawy z tego, że Polacy mają prawo stanąć moralnie w obronie Polaków.

Zmobilizowanie opinii Polaków przeciw Łotyszom czyż nie kryje w sobie niebezpieczeństwa, że Polska i jako państwo może się zniecierpliwic, podsumować plusy i minusy swego stosunku do Łotwy i wyciągnąć z tego działania konsekwentnie a przyszłość?

A w najlepszym wypadku należy sobie jasno uprzytomnić z kim ma się do czynienia z przyjacielem, czy wrogiem; czy takie bilansowanie wzajemnych stosunków będzie z korzyścią dla Łotwy, choćby nawet nie doprowadziło do całkowitego wyjaśnienia kwestii?

Panuje na Łotwie przekonanie, że Polsce Łotwa jest tak potrzebną, że bez względu na wszystko zawsze i w każdym wypadku stanie jej z pomocą; prze-

konanie to jest błędne przy powierzchownym zbadaniu; a jeśli ciągle drażnienie opinii polskiej doprowadzi do głębokiego studium tego zagadnienia i okaże się, że Łotysze pod tym względem mylą się, to czy warto dla marnych mandatów tę opinię drażnić i gnębić najołojniejszą i najmniej niebezpieczną mniejszość?

S. K.

Pogawędki o rozbrojeniu narodów.

W razie wybuchu wojny, wyginą całe narody. — Jedna bomba może zniszczyć wielkie miasto. — Dla ludności cywilnej niema ratunku.

W najbliższym czasie odbędzie się wielka międzynarodowa konferencja rozbrowojowa.

A rzeczywistość wygląda następująco: 60 narodów świata wydaje rocznie na uzbrojenie 103 miliardy 948 milionów złotych franków. Na pierwszym miejscu stoi Ameryka — 17 miliardów 685 milionów. Na drugim — Rosja Sowiecka wydając 14 miliardów 473 miliony. Później Anglia — 12 miliardów, Niemcy — 5 miliardów i t. d.

Po wielkiej wojnie, gdy cały świat mówi o pokoju i tylko o pokoju, wydatki na uzbrojenie są dwa razy większe, aniżeli do roku 1914. Przed wojną w niebezpieczeństwie były tylko armie i zaledwie 5 proc. ludności cywilnej. Obecnie niebezpieczeństwo wisi nad całym narodem. Nikt nie zdoła się ukryć przed kulą, bombą, gazem, w czasie przyszłej wojny.

Specjalista niemiecki w dziedzinie obrony powietrznej generał Delling twierdzi, że armie przeciwników przy wojnie gazowej nie odegrają żadnej roli. — Wszystkie wysiłki atakujących skierowane zostaną na tyły i większe miasta. Zniszczenie fabryk chemicznych, zakładów samochodowych, doków portowych, składów żywnościowych, wojennych i handlowych statków, a przede wszystkim zniszczenie osiedli ludzkich — to będzie celem sztabów nieprzyjacielskich.

Generał francuski Serigny, który prowadził manewry pod Lionem, w rozmowie z dygnitarzami państwowymi przyglądającymi się ćwiczebnej batalii wojsk, oświadczył:

Współczesny samolot-miotacz bomb

który może zabrać olbrzymią ilość materiałów wybuchowych i lata z szybkością 200 kilometrów na godzinę, może spowodować nieobliczalne straty. Jeden pocisk, rzucony z samolotu waży do 2 tysięcy kilogramów. Pocisk taki, padając na największy i najpotężniejszy pancernik, wyprawia go na dno w ciągu 7—8 minut. A gdy 5 takich pocisków padnie na miasto — nie pozostanie po nim żadnych śladów.

Jeszcze straszniejsze są wynalezione niedawno małe pociski zapalające. Pociski te, padając, rozgrzewają atmosferę do 3000 stopni i zająć wodą tę piekielne płomienie jest rzeczą niemożliwą. Każdy samolot może zrzuć 500 takich pocisków. A eskadra — 30,000. Jeśli eskadra przeleci nad miastem i zruci wszystkie pociski, to licząc się z tem, że tylko połowa trafi w domy mieszkalne — w ciągu sekundy wybuchnie w mieście 15 tysięcy pożarów, przeciwko którym wszelka akcja wodna okaże się bezcelowa.

Ale to jeszcze nie wszystko. Wślad za eskadrami wiozącymi bomby wybuchowe i zapalające, nadciąga jeszcze trzecia eskadra, rzucająca jeszcze bomby gazowe. W miejscu rozprzestrzenienia się gaz duszący, zabijający każde żywe stworzenie w ciągu — dosłownie — 3 sekund.

W ten sposób — mówił generał Serigny — największe miasto, posiadające 4 miliony mieszkańców, może być zgładzone z powierzchni ziemi, a ludność zniszczona w ciągu 30 minut.

Ratunku przed gazami niema. Chemia zna dotąd bowiem kilka tysięcy gatunków gazów wojennych. Zaopatrzenie

ludności w maski jest bezcelowe, albowiem maska chroniąca przed jednym gazem, nie chroni przed innym. Pozostaje tylko jeden środek — natychmiast ewakuować miasto. Ale jest to możliwe technicznie tylko w małym miasteczku. — Czyż można sobie wyobrazić ewakuację ludności półmilionowej, czy milionowej w takim tempie, by zdążyć uciec przed niszczycielskim działaniem bomb powietrznych? A nadto są gazy, które po spadku na ziemię trzymają się na tem miejscu od 3 do 7 dni. W ciągu tego więc czasu nie wolno przechodzić przez niebezpieczny obszar. Jakżeż więc przeprowadzić technicznie ewakuację?

To już nie fantazja i nie prorocstwo przyszłości. To rzeczywistość. Generał Serigny oświadczył zupełnie stanowczo że państwa rozporządzają już takim materiałem wojennym, który może przeprowadzić to dzieło zniszczenia.

I cóż mają czynić ludzie, z góry skazani na śmierć? Czy nie myśleć o możliwości przyszłej wojny? Jest to chowanie głowy w piasek. A więc co robić, by zapobiec tej wielkiej katastrofie, która przyniesie skutki tak straszne i niesłychane, jakich dotychczas jeszcze na świecie nie było?

Wobec co robić? Na to nie umiemy dać odpowiedzi. Przerwać zbrojenia, rozbrolić się — oto hasło dnia. Ale jaki naród będzie chciał przerwać zbrojenia, nie mając tej pewności, że sąsiad jego uczyni uczciwie to samo? Na konferencji rozbrowojowej wszyscy wygłaszać będą z patosem gorące przemówienia. Ale na tem się skończy. Albowiem nikt nie jest pewien co myśli jego sąsiad w tej chwili, gdy on sam wygłasza mowę o konieczności zaprzestania wojen.

Oczywiście, kiedyś będzie to musiało nastąpić. Powszechne rozbrowienie nie jest marzeniem o rzeczy niemożliwej. Nie było żadnej reformy i humanitarnej inicjatywy, która nie byłaby niedługo traktowana jako nieziszczalne marzenie. Skasowanie niewolnictwa, oswobodzenie chłopów, zaniechanie tortur przy badaniach śledczych — wszystko było niegdyś marzeniami, które się później ziszczyły. Zjści się też marzenie o powszechnym, prawdziwym rozbrowieniu. Ale nim to nastąpi... Kto wie czy nie będzie trzeba zacytować znanego przysłowia: „Zanim słońce wszędzie, rosa oczy wyje”. Perspektywy są bowiem straszne, tragiczne, okropne.

A. J.

Nowelizacja ustawy o państwowym funduszu drogowym

Warszawa 7 października.

W dniu 7 października przyjęta była przez ministra robót publicznych, inż. Norwida-Neugebauera, delegacja związku związków właścicieli dróg samochodowych, która złożyła memoriał, zawierający uchwały nadzwyczajnego walnego zgromadzenia właścicieli dróg samochodowych.

W odpowiedzi na zapytania przedstawione w memoriale, min. inż. Norwid-Neugebauer oświadczył, że prace nad nowelizacją ustawy o państwowym funduszu drogowym są w pełnym toku.

Za platformę nowelizacji przyjęte zostały zasady ustalone przez międzyministerjalną komisję, powołaną w lipcu przez premiera Prystora przy prezydium rady ministrów. Przedewszystkiem więc zastosowana zostanie zasada kombinowanego opodatkowania właścicieli pojazdów mechanicznych, tj. opodatkowane będą pojazdy od wagi oraz materiały pędne, opony i dętki. Terminu, w jakim nowelizowana ustawa zacznie obowią-

zywać p. minister nie może podać, gdyż to zależne będzie w pierwszym rzędzie od programu i kolejności prac ustawodawczych rady ministrów i ciała ustawodawczych.

Co do prośby związku związków o rozłożenie należności od właścicieli taksówek na rzecz państw. funduszu drogowego w ten sposób, aby miesięcznie była wpłacana suma 20 zł., p. minister stał na stanowisku, że należność za rok bieżący budżetowy, przypadająca od taksówek na rzecz P.F.D. winna być wpłacona w całości do dnia 1 kwietnia 1932 roku.

W sprawie zaproszenia właścicieli dróg samochodowych do współpracy nad nowelizacją ustawy p. minister oświadczył, że zawsze uważnie i pilnie studjuje życzenia przez związek zgłoszone do ministerstwa robót publicznych, a poza tem często są związkowi wprost stawiane pytania i uwzględniane jego odpowiedzi.

Katowice, 7 października.

Jak się dowiadujemy, fabryka Portland-cementu w Golezowie wypowiedziała pracę 500 robotnikom z dniem 15 października. Powodem redukcji jest zastój w budownictwie a tem samem ograniczenie produkcji materiałów budowlanych.

RADJOPROGRAM

POLSKIE RADJO — ŁÓDŹ.

CZWARTEK, dnia 8-go października.
11.58—12.10 — Sygnał czasu z W-wy, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, odczytanie programu dziennego.

12.10—12.35: Płyty gramofonowe
12.35—12.50: Omówienie koncertu z Filharmonji Tr. z Warszawy.

12.50—14.00: Poranek symfoniczny szkolny z Filharmon. Warsz. W programie utwory Chopina i Moniuszki.

14.00—14.45: Przerwa.

14.45—15.50: Płyty gramofonowe z W-wy

15.50—16.15: Program dla dzieci: 1) Feljton Jadwigi Pajon de Moncets p. t. „Przygody przyjacela zwierząt, Brama”. Tr. z W-wy 2) Transmisja z Wilna Dialog „O muzyce”, pióra dyr. Hulewicz.

16.20—16.40: Lekcja języka francuskiego (kurs średni). Tr. z Warszawy.

16.40—17.10 Muzyka z płyt gramof. z W-wy

17.10—17.35: Odczyt ze Lwowa p. t. „U zbiegu dwóch rzek i trzech granic (okopy Św. Trójcy — Chocim) wygłosił prof. J. Liwoczyński.

17.35—18.50: Koncert solistów Wyk.: Leokadia Nowacka-Ilska (fort.), Aleksander Michałowski (bas), Józef Ozimiński (skrzypce) i L. Urstein (akomp.) Tr. z Warszawy.

18.50—19.15 Rozmaitości

19.15—19.25: Kom. Izby Przemysł.-Handlowej w Łodzi i odczytanie progr. na dzień następny.

19.25—19.30 Płyty gramofonowe.

19.30—19.40 Kalendarzyk filmowy i repertuar teatrów

19.40—19.45: Płyty gramofonowe.

19.45—20.00 Prasowy dziennik radiowy z Warszawy.

20.00—20.15: Feljton p. t. „Najistotniejsze u zwierząt” — wygłosił Dr Jerzy Szpakowski Transm. z Warszawy.

20.15—21.25: Muzyka lekka. Wyk.: Orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota i Marjan Renigen (śpiew). Tr. z Warszawy.

21.25—22.10: Słuchowski G. K. Chesterton: „Magia”. Tr. z Warszawy.

22.15—22.40: Płyty gramofonowe z W-wy.

22.40—23.00: Muzyka lekka i taneczna z W-wy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.15. *Królewiec*. Recital fortepiano-woy Emila Frey'a.

19.30. *Budapeszt*. „Traviata”, opera Verdigo. Tr. z Opery Królewskiej.

20.00. *Sztokholm*. Recital śpiewaczy Magdaleny Grey. Tr. z Król. Akademii Muzycznej.

20.20. *Bukareszt*. Koncert symfon.

20.30. *Langenberg*. Koncert symfon.

20.45. *Mediolan*. „Il piccolo Marat”, opera Mascagniego.

22.00. *London Regional*. „Lohengrin”. opera Wagnera (akt 2). Tr. z Opery Królewskiej w Covent Garden.

Skrzynka do listów

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

W sprawozdaniu z rozprawy sądowej przeciwko p. Wielnińskiemu, zamieszczonym we wczorajszej „Republice” podano między innymi i moje nazwisko.

Wobec powyższego wyjaśniam kategorycznie, że ze sprawą tą pośrednią czy bezpośrednio nie wspólnego nie mam i w żadnym wypadku nikomu nie proponowałem jakiegokolwiek pośrednictwa w sprawie wyniku przetargu na budowę domów magistrackich.

Dziękuję za zamieszczenie powyższego wyjaśnienia i kreślę się

Z poważaniem
B. Neugoldberg.

Odczyt prof. Tokarza.

Istniejący od roku komitet wojewódzki obchodu setnej rocznicy powstania listopadowego, urządził w nadchodzącą niedzielę odczyt profesora uniwersytetu krakowskiego i warszawskiego, Wacława Tokarza pod tytułem: „Nadzieje i zawody rządu powstania listopadowego”.

Profesor Tokarz należy do najwybitniejszych polskich historyków, a w dziedzinie studiów nad historią wojskowości może się wykazać największymi rezultatami z pól badań żyjących. Jest prztem specjalistą w badaniach nad samem powstaniem listopadowym i w zakresie studiów przygotowawczych. Wydał on mianowicie kolejno pracę o armii Królestwa Kongresowego, następnie pracę o sprzysiężeniu Wysockiego i nocy listopadowej, pisaną z prawdziwym talentem, wreszcie w stułtelnia rocznicę „Wojnę polsko-rosyjską 1830 i 1831 r.” To ostatnie dzieło stanowi imponujący tom o 600 zgró stronach; pomimo swych rozmiarów, pod względem jasności i obrazu epokształtu działań nie pozostawia nic do życzenia znacznie przewyższa najbardziej dotychczas używane dzieło rosyjskiego generała Puzyrowskiego o wojnie 1831 roku. Profesor Tokarz odegrał również bardzo wybitną rolę w organizacji studiów nad historią wojskowości i wojskowości w ogóle w Polsce odrodzonej jako pisarz i redaktor naukowych czasopism wojskowych.

Odczyt, który odbędzie się w niedzielę, poświęcony będzie stosunkowi rządu powstania do naczelnego dowództwa, a więc dotyczy polityki wewnętrznej powstania, dotychczas w nauce nieopracowanej.

Miejsce wygłoszenia odczytu — w sali towarzystwa kredytowego. Wstęp za opłatą i złożeniem. Informacji udziela sekretariat komitetu: Aleje Kościuszk. Nr 17, codziennie od godziny 7—9, tel 110-10.

BRACIA A. i M. SKOWRONEK

W WARSZAWIE

dnia 6 b. m. przenieśli biuro

na
ul.

4 FREDRY 4

wprost
Gł. Telegrafu

TELEFONY: 660-82, 660-92, 797-05.

Adres telegr. SKOWPLABANK Warszawa.

Kto zawiesił sztandar komunistyczny. Ze związku legionistów

16-letni chłopiec został uniewinniony.

(as) Dwaj policjanci, jadąc tramwajem, przy zbiegu lic Zgierskiej i Kalenbacha zauważyli jakiegoś młodego mężczyznę, który usiłował zawiesić na prze wodnikach elektrycznych czerwony sztandar z komunistycznymi napisami. Policjanci zeskoczyli z tramwaju i po biegli za młodzieńcem, który rzucił się do ucieki. Pogoń trwała dość długo. W rezultacie w domu przy ul. Szerokiej 6 policjanci przytrzymali jakiegoś chłopca, który wydał się im bardzo podobny do komunistycznego agitatora.

Sprawdzili go do komisariatu. Przy trzymanym okazał się 16-letni Abram Mozel. Nie przyznał się on do winy i twierdził, że nie zawieszał żadnego sztandaru i tego dnia nie był nawet przy zbiegu ulic Zgierskiej i Kalenbacha.

Mimo tych oświadczeń, osadzono go w więzieniu.

Wczoraj stanął on przed sądem okręgowym, który sprawę tę, ze względu na niepełnoletność oskarżonego, rozwał przy drzwiach zamkniętych.

Przewodniczył sędzia Łojński, w as-

syście sędziów Jasinowskiego i Bondzi-kowskiego. Oskarżał prokurator Cha-włowski.

Na sprawę wezwano w charakterze świadków, dwóch policjantów, którzy aresztowali Mazela oraz jeszcze kilka osób.

Sąd, w rezultacie wydał wyrok, mo-cą którego 16-letni chłopiec został unie-winniony z braku konkretnych dowo-dów.

Matki! Chronie dzieci

przed zarażeniem się,
przeziębieniem, angina,
bólami gardła

z pomocą
Panflaviny
w PASTYLKACH.

Do leczenia we wszystkich przypadkach.

POPULARNY KONCERT W FILHARMONJI.

Zorganizowany przez związek zawodowy muzyków Rzeczypospolitej Polskiej w porozumieniu z dyrekcją Filharmonji cykl popularnych koncertów obudził wśród melomanów łódzkich zrozumiałe zainteresowanie.

Pierwszy z cyklu koncert odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 11-go października o godzinie 3-iej min. 30 po poł. i poświęcony będzie muzyce operetkowej, tanecznej i jazzbandowej.

Wysoki poziom wykonania pełnego składu łódzkiej orkiestry filharmonicznej pod dyrekcją Teodora Rydera barwny, urozmaicony i lekki repertuar, wybitnie niskie ceny biletów — od 75 gr do 3 zł. — wszystko to przyczyni się niewątpliwie do tego że sala Filharmonji wypełni się po brzeży.

W programie między in. uwertura do operetki „Zemsta Nietoperza” Straussa, polpouri z operetki „Hrabina Marica” Kalmana, fragmenty z op. „Wiktoria i jej huzar” Abrahama

DRUGIE I TRZECIE PRZEDSTAWIENIE HARRY LIETKE.

Wobec niezwykle go powodzenia, jakim cieszyło się pierwsze przedstawienie Harrygo Liedtke wraz z zespołem artystów berlińskich, dyrekcja Alfreda Fischera urządziła w Filharmonji, oprócz dzisiejszego, jeszcze jedno przedstawienie, które odbędzie się w dniu jutrzejszym, to jest w piątek. Wszyscy więc, którzy z jakich-bądź względów nie mieli możliwości nabycia biletów na pierwsze dwa przedstawienia mogą niezwłocznie zaopatrzyć się w bilety na piątek. Dziś i jutro powtórzona będzie sztuka w 4-ach aktach Oscara Wilde'a p. t. „Mał idealny”. — Początek przedstawień o godz. 8.30 wiecz.

BIEG MYŚLIWSKI ZA LISEM.

Z inicjatywy miłośników sportu konnego naszego miasta, zostaje zorganizowana w najbliższą niedzielę, t. j. dnia 11-go b. m., efektowna i ciekawa impreza konna tak zwana „Bieg za lisem”.

Trasa biegu obejmować będzie okolicę Julianowa.

Start uczestników nastąpi dnia 11-go b. m. o godzinie 10.30.

Miejsce startu będzie podane dodatkowo.

Zgłoszenia zawodników — pań, jeźdźców cywilnych, oficerów zawodowych i rezerwy, jak również miłośników sportu konnego którzyby chcieli wziąć udział we wspomnianej imprezie w charakterze widzów przyjmuje rotmistrz Gałachin — D.O.K. IV, telefon 196-00, wewn. 8, w godzinach od 8.30 do 15-iej.

Zapis 5 złotych.

SEX APPAEL (ZEW PLCI).

Już dziś miasto nasze poruszone zostało wiadomością o wielkim meetingu erotycznym pod hasłem „Sex Appael” (zew płci). To zebranie wszystkich kobiet i mężczyzn z Łodzi i okolicy odbędzie się dnia 18-go października r. b. o godzinie 12-iej w południe w Teatrze Miejskim. Nazwiska uczestników meetingu są niewątpliwą rewelacją. Podane one zostaną do wiadomości w dniach najbliższych.

W dniu 4 b. m. obradował w lokalu własnym przy ul. Narutowicza Nr. 45 roczny walny zjazd delegatów związku legionistów polskich województwa łódzkiego.

Ustępujący prezes ob. Seweryn Malinowski w serdecznych słowach powitał ob. d-ra Filipka, przedstawiciela zarządu głównego województwa, poczem w milej legionowej atmosferze toczyły się obrady od godziny 11 do 17-iej pod przewodnictwem delegata zarządu głównego. Członkowie ustępującego zarządu składali sprawozdania z rocznej działalności związku według poszczególnych referatów, a więc referat ogólny, organizacyjny, bratniej pomocy, kulturalno-oświatowy i sprawozdanie kasowe.

Po dyskusji zjazd udzielił następującym władzom absolutorium.

W wyniku wyborów na stanowisko prezesa powołano dotychczasowego prezesa ob. Seweryniaka Malinowskiego, do zarządu zaś weszli ob. ob. młc. Bilyk, Dziatkowski, Drymer, Grabowski, Hartel, Izykowski, Kopciuch, Koralewski, Kędra, Leonow, Smolarek i Wadowski.

Godnym podkreślenia jest moment, że legionisci przywiązują dużą wagę do wychowania młodego pokolenia, któremu chcieliby przekazać swe wzniosłe idee, zadokumentowane wielkim czynem w dniu 6 sierpnia 1914 r. Ustępujący zarząd zwrócił się z apelem do władz, by te wprowadziły w życie podjętą myśl założenia w Łodzi gimnazjum społecznego dostępnego dla szerokiej warstw niezamożnych, oraz, by legionisci wzięli jaknajczynniejszy udział w pracy na gruncie związków Młodzieży Włóskiej gdyż tam na wsi jest przyszłość Polski.

Wnieśli przez przewodniczącego ob. d-ra Filipka okrzyk na cześć Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego, powtórzony trzykrotnie przez zebranych, zakończył obrady.

Zamiast depesz hołdowniczych uchwalono jednomyślnie złożyć ofiarę pieniężną na ręce Obywatelskiego Komitetu dla najbardziej potrzebujących.

ZE SZKOLNICTWA.

Jak się dowiadujemy, została w bieżącym roku szkolnym otwarta przy gimnazjum Marii Hochsteinowej klasa A-zerowa dla dzieci obojga płci w wieku od lat 5 i pół.

Obok gier, ćwiczeń gimnastycznych i pracy ręcznej będą dzieci pobierały w tej klasie naukę w zakresie pierwszego roku nauki.

ZE STOW. TECHNIKÓW.

Łódzkie stowarzyszenie techników zawiadamia swych członków że w piątek, dnia 9-go października b. r. o godzinie 18.30 punktualnie w lokalu stowarzyszenia przy ul. Piotrkowskiej Nr. 102 odbędzie się nadzwyczajne walne zgromadzenie z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa pomocy kolegom bezrobotnym
2) Sprawa kasy Pomocy Doradziej na wypadek śmierci.
3) Wolne wnioski.

Z ŻYCIA HARCERSTWA.

Kóło przyjaciół harcerstwa przy hufcach łódzkich urządziło w swoim lokalu „Przedzkoła” dla dzieci od lat 3-ich do 6-ciu.

Zapisy i informacje codziennie od godziny 10 — 12 i od 17 — 19-iej w lokalu przy ulicy Ewangelickiej Nr 9 (parter).

Dr. Gyula Krausz

okulista — POWRÓCIŁ.

Piotrkowska 86.

naj miłsza
sympatyczniejsza
weselsza
powabniejsza

Mary Glory

Sekretarka
osobista

Wkrótce w kinie

„SPLENDID”

zawita do Łodzi i ukaże się
w szampańskiej komedji p. t.

Październ.	Dzisiaj	Pelagii
8	Jutro	Dyonizego
CZWARTEK		
	Wschód słońca	5.48
	Zachód słońca	5.01
	Wschód księżyca	1.20
	Zachód księżyca	4.27
	Długość dnia	10.20
	Ubyło dnia	5.37

Spis poborowych rocznika 1911.

Dzisiaj w czwartek, dnia 8-go października r. b., do spisów poborowych w lokalnym biurze wojskowo-polic. (ul. Zawadzka Nr. 11), w godzinach od 8-ej do 15-iej (w soboty od 8-ej do 13.30), powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1911 roku, zamieszkali na terenie II-go komisariatu policji państw., których nazwiska rozpoczynają się od liter: A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J, i zamieszkali na terenie VII-go komisariatu pol. państw., których nazwiska rozpoczynają się od liter: S, Sz., T.

Umowa w przemyśle

Konferencja z udziałem 175 osób

(i) Jak się dowiadujemy, w dniu wczorajszym okręgowy inspektor pracy inż. Wojtkiewicz zwołał na piątek drugą z kolei konferencję w sprawie zawarcia umowy w przemyśle niezrzeszonym. Na konferencję tę zaproszony został zarząd stowarzyszenia fabrykantów przemysłu włókienniczego w Łodzi, obejmującego 250 członków. O ile zarząd stowarzyszenia zgodzi się na podpisanie umowy zbiorowej, najważniejszą część akcji zostanie przeprowadzona.

Konferencja z pozostałymi przemysłowcami, zupełnie niezrzeszonymi, odbędzie się zbiorowo, prawdopodobnie w sali rady miejskiej i obejmie 175 osób. Będzie to pierwsza tego rodzaju konferencja w Polsce.

Wstrząsający wypadek w fabryce K. Weina

(d) Wczoraj około godziny 2-iej po południu w fabryce K. Weina przy ulicy Sierakowskiego 21 wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padł 45-letni Michał Skowroński, palacz fabryczny (Polna 15). Skowroński naprawiał uszkodzony pas transmisyjny. W pewnej chwili, wskutek gwałtownego szarpnięcia przez koło transmisyjne, pas ten dostał się Skowrońskiemu między nogi, odcinając mu genitalja. Nieszczęśliwy człowiek wydał okrzyk niełudzkiego bólu. Robotnicy, którzy pracowali w tej samej sali, rzucili się na ratunek. Skowrońskiego w stanie nieprzytomnym przewieziono do ambulatorium fabrycznego, skąd pogotowie kasy chorych przewiozło go do szpitala imienia Prezydenta Mościckiego.

Pożar w śródmieściu

wskutek wadliwej budowy komina

(d) Wczoraj około godziny 3-iej po południu na strychu domu przy ulicy Piotrkowskiej 36 wybuchł pożar wskutek wadliwej budowy komina. Ogień rozszerzał się bardzo szybko i pociągał za sobą zagrożenie mieszkaniom, znajdującym się na trzecim piętrze. Wezwano telefonicznie straż ogniową, która po kilku minutach zjawiała się na miejscu pożaru. Dzięki sprężystej akcji ratunkowej ogień stłumiono w zarodku. Straty nieznaczne.

Dyżury aptek

W dniu dzisiejszym dyżurują następujące apteki: A. Dancerowej (Zgierska 57), W. Groszkowskiego (11-go Listopada 15), Sulek S. Gorfelina (Piłsudskiego 54), S. Bartoszewskiego (ul. Piotrkowska 164), R. Rembelskiego (Andrzeja 25), A. Szymańskiego (Przedziałana 75)

Przy grypcie, zapaleniu oskrzeli, zapaleniu migdałków, katarze wierzchołków płucnych, zakażeniu nosa, gardzieli i krtani, chorobach usznych i ocznych pamiętać należy, aby żołądek i kiszki były dokładnie przeczyszczone przez użycie naturalnej wody gorzkiej Francuskiej. Ządać w aptekach i drogeriach.

Nowy rozkład jazdy na kolejach

Skasowany został szereg pociągów komunikacji bezpośredniej z Warszawą. Jakże mamy połączenia ze stolicą

(i) Dwa razy do roku, 15 maja i 1-go października, następują zmiany w rozkładach jazdy na kolejach. Zmiany, zachodzące w dniu 15 maja są zazwyczaj zasadnicze, będące wynikiem międzynarodowych i międzydyrekcyjnych konferencji 1 października zmiany przystosowywane są zazwyczaj do zmniejszonej frekwencji na poszczególnych szlakach kolejowych.

W roku bieżącym nowy rozkład jazdy zaczął obowiązywać wyjątkowo nie w dniu 1-go, lecz dopiero 4-go października. Dzisiaj tedy możemy dokładnie podać najważniejsze zmiany, jakie zaszły w rozkładzie kolejowym.

W pierwszym rzędzie, jeśli chodzi o Łódź, został skasowany pociąg bezpośredniej komunikacji z Warszawą, t. zw. przyspieszony, który odchodził z dworca Fabrycznego o godz. 7.45. Skasowanie tego pociągu nastąpiło ze względów oszczędnościowych, albowiem stwierdzono, iż nie cieszy się on dostateczną frekwencją. Następnie został skasowany

szereg pociągów miejscowych, odchodzących z Łodzi do Kuluszek, a więc o godz. 2.45, 8.25, 9.50, 10.20 i 16.05. Pociągi te uruchomione będą w okresie letnim. Obecnie, kiedy letniska podmiejskie opustoszały, są one zupełnie zbędne.

W dalszym ciągu zlikwidowano wagon sypialny 3 klasy na linii Łódź — Gdynia. Zlikwidowano również wagony z miejscami numerowanymi, kursujące w pociągach Łódź — Warszawa i Łódź — Gdynia.

Osobowy pociąg przyspieszony Łódź — Lwów — Poznań, połączony z pociągiem osobowym Lwów — Kraków. W ten sposób przedłużono wprawdzie podróż na tym szlaku o 2 godziny, jednakże zabezpieczono się przed zmniejszeniem frekwencji w okresie zimowym.

Na szlaku kaliskim wprowadzono dość poważne zmiany. Skasowano pociąg pośpieszny Warszawa — Łódź — Poznań, odchodzący z Łodzi o godzinie 3.51, a przychodzący do Łodzi o godzinie 2.39. Wagony pociągu pośpiesznego

przeszły na pociąg osobowy Łódź — Leszno, a mianowicie wagony sypialne 1 i 2 klasy do Wrocławia i Poznania oraz wagon 1, 2 i 3 klasy do Monachjum.

Skasowane zostały dalej sezonowe pociągi, łączące nas z uzdrowiskami, a więc pociąg odchodzący w kierunku Zakopanego, Krynicy o godz. 8.25 i o godzinie 10.20.

Duże zmiany mamy też na szlaku prowadzącym do Lublina. Pociąg przyspieszony, który szedł do Zdobunowa, został zamieniony na zwykły z tego powodu, iż zwiększona frekwencja nakazywała dodać do tego pociągu szereg wagonów, które zmniejszyły szybkość biegu.

W komunikacji między Polską a zagranicą mamy do zanotowania jedynie skrócenie kursu pociągu do Genewy. Pociąg ten dochodzić będzie teraz tylko do Monachjum. Pociąg, który szedł do Konstancy dochodzić będzie tylko do Bukaresztu. W sezonie zimowym kursować będzie natomiast trzy razy tygodniowo wagon sypialny 1 i 2 klasy z Warszawy do Cannes oraz pociąg sypialny 1 i 2 klasy do Pragi czeskiej.

Takie są najważniejsze zmiany, dotyczące przede wszystkim naszego miasta i komunikacji zagranicznej.

W końcu wymienić należy jeszcze wszystkie połączenia, jakie w sezonie zimowym ma Łódź z Warszawą. A więc z dworca fabrycznego — osobowe — o godz. 1.45 (przyjazd do Warszawy o g. 5.05), 5.50 (przyjazd o 8.40), 6.50 (przyjazd o 9.30), 11.35 (przyjazd 13.50) 13.58 (przyjazd o 17-iej), 16.55 (przyjazd 20.05), 18.30 (przyjazd do Warszawy o 20.50), 19.10 (przyjazd o 21.42).

Z dworca Kaliskiego: 5.04 (przyjazd o 8.10), 7.38 (przyjazd o 10.04), 13.10 (przyjazd o 15.45), 18.10 (przyjazd 21.20)

Powrotne pociągi z Warszawy do Łodzi. Na dworzec fabryczny: z Warszawy 0.55 (przyjazd do Łodzi o 4.15), 7.20 (przyjazd o 10.27), 11.45 (przyjazd o g. 14.47), 13.25 (przyjazd o 16.10), 16.15 (przyjazd o 18.55 na dworzec kaliski), 20.20 (przyjazd o 22.52), i 22.11 (przyjazd o 23.42). Na dworzec kaliski z Warszawy o godz. 21.45 (przyjazd do Łodzi o 1.04), o 6.04 (przyjazd o 9.22), o 8.15 (przyjazd o 11.30), i o 19.05 (przyjazd o 21.34).

Czy wolno mi mieć dziecko?...

Pierwsza poradnia świadomego macierzyństwa.

Jak donosi Kurjer Czerwony, w połowie tego miesiąca ma być otwarta „Przychodnia świadomego macierzyństwa”, zapowiadana już od dłuższego czasu. Władze udzieliły już zezwolenia na jej prowadzenie pod tą firmą.

Nowa instytucja jest wyrazem dążeń społeczeństwa do ujęcia w ramy praktyczne

zagadnienia regulacji urodzin.

Propagatorom tej sprawy chodzi o to, by powołanie do życia nowego istnienia ludzkiego nie było — jak przeważnie było dotychczas — tylko przypadkową ślepych sił przyrody, lecz by rozum ludzki i wola miały też swój udział w tworzeniu nowych istnień.

W szczególności chodzi o wzmocnienie poczucia odpowiedzialności rodziców za przyszłe potomstwo, o zaszczepienie świadomości, że są wypadki, gdy nie wolno mieć dzieci

(choroby psychiczne, weneryczne, pewne stadia gruźlicy, alkoholizm rodziców) ze względu na ich dobro i dobro społeczeństwa. Mnożenie jednostek fizycznie i psychicznie zwyrodniałych jest w dzisiejszym stadium poglądów naukowych i społecznych —

swego rodzaju przestępstwem, popełnianem zazwyczaj z nieświadomości.

Oczywiście, punkt ciężkości sprawy leży w uświadomieniu szerokich rzesz — zwłaszcza zaś kobiet, dla których macierzyństwo pożądaną jest — szczęściem ich życia, niepożądane — może stać się „piekłem”.

W przychodni, pod kierunkiem lekarzy specjalistów, będą prowadzone badania, udzielane porady i wydawane preparaty. Nie będą zaś stosowane zabiegi chirurgiczne.

Powszechny spis ludności

nie może być przeprowadzony bez czynnego udziału społeczeństwa

Apel prezydenta Ziemięckiego do mieszkańców Łodzi.

Na mocy uchwały rady ministrów z dnia 2-go września 1931 r. — odbędzie się w dniu 9 grudnia r. b. na całym obszarze Rzeczypospolitej drugi powszechny spis ludności.

Powszechny spis ludności jest wydarzeniem niezmiernie dla kraju doniosłości, jest on bowiem podstawą wszelkiej celowej działalności państwowej, społecznej, a często i prywatnej. Tylko w drodze powszechnego spisu ludności ustalić można z zupełną dokładnością ogólną liczbę ludności i jej rozmieszczenie. Spis pozwoli odnotować podział ludności podług narodowości, wyznania, wieku płci i zawodu i t.p. Porównanie wyników obecnego spisu z wynikami poprzedniego spisu z 1921 roku pozwoli na wyciągnięcie cennych

wniośków, charakteryzujących zmiany, jakie dokonały się w różnych dziedzinach życia państwowego w ciągu ubiegłego dziesięciolecia.

Tak obszerne i skomplikowane zadanie, jak przeprowadzenie powszechnego spisu ludności, nie może być uskutecznione bez czynnego udziału społeczeństwa. Dokładne przeprowadzenie spisu wymaga współpracy obywateli. Wystarczy wskazać, że dla spisania ludności miasta Łodzi konieczna jest kilku dniowa współpraca przeszło dwóch tysięcy komisarzy spisowych, których zadaniem będzie bezpośrednie zbieranie danych i wypełnianie kwestionariuszy spisowych.

W związku z powyższym, w dniu wczorajszym, p. prezydent m. Łodzi —

Br. Ziemięcki zwrócił się do istniejących na terenie miasta instytucji, stowarzyszeń i związków z apelem o zorganizowanie swych członków ze znaczeniem powszechnego spisu ludności i wezwaniem ich, aby w poczuciu obywatelskiego obowiązku zechcieli wziąć czynny udział w akcji spisowej.

Zgłoszenia osób, które gotowe są podjąć się bezinteresownie obowiązku komisarzy spisowych przyjmuje wydział statystyczny magistratu m. Łodzi (ul. Prezydenta Narutowicza nr. 2).

Komisarze spisowi, pełniący swoje czynności jako honorową funkcję obywatelską, otrzymają odznaki honorowe „Za ofiarną pracę”.

ODRODZENIE

wedł. nieśmiertelnego dzieła

TOLSTOJA

główni wykonawcy:

LUPE VELEZ i JOHN BOLES.

„SPLENDID“

NARUTOWICZA 20.

3-ci tydzień rekordowego powodzenia!
Ostatnie dni!

w roli
tytułowej

MARLENA DIETRICH

w pozostałych rolach: VICTOR MAC LAGLEN, G. v. SCYFERTITZ VARNER OLAND, LEW CODY i BARRY NORTON.

Ceny miejsc na pierwszy seans niższe.

Początek o godz. 4-tej po poł.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj w czwartek i w piątek wieczorem sztuka Andrzeja Marka „Pisnierz Ghetta”.

W sobotę premiera przebojowej komedii Flersta i Caillaveta „Święty guj”. Demaskując ironicznie spódniczkowe intrzygi towarzyszące historiom wszystkich odznaczonych i orderów wyborna, pełna francuskiego lekkiego esz, satyra nabiera i u nas wysoce aktualnych cech. Reżyseruje osobiście dyr. K. Borowski. W rolach popisywanych występują: Grabowska, Macherska, Krotke, Karczewski, Szubert i Woskowski. Dekoracje K. Mackiewicz. W niedzielę o godzinie 4 po poł. „Przedmieście”. Ceny niższe.

Występy Hanki Ordonówny.

Najpopularniejsza dziś artystka polska Hanka Ordonówna wystąpi w Teatrze Miejskim w dniach: 13 i 14 b. m. w doskonałej komedii P. Carda i Jaeger-Szmida „Małżeństwo Fredeny”. Bilety w kasie zamawiać, Traugutta Nr. 1.

Dzisiejsze zebranie kursu dykcji.

Przypominamy, że dziś o godz. 5-ej po poł. w Teatrze Miejskim (ul. Cegielska) odbędzie się zebranie informacyjne kursu dykcji i estetycznego wygłaszania.

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj w czwartek i codziennie wieczorem bawi i ekscytuje widzów pełna humoru detektywistyczna sztuka Hoodgesa i Percivela „Hau Hau” w kapitalnym wykonaniu całego zespołu z Michałem Zniczem na czele.

W niedzielę o godzinie 5-ej po poł. po cenach niższych „Wilki w nocy”.

TEATR POPULARNY (Ogródowa 18).

Dzisiaj o godzinie 8,15 wieczorem, Łódź będzie miała okazję podziwiać przepiękną operetkę Pawła Abrahamy, graną na wszystkich scenach europejskich z olbrzymim powodzeniem p. t. „Wiktoria i jej huśtawki”. W operetce tej wystąpi gościnie znakomity tenor operetki warszawskiej Marjan Wawrzukowicz w rewelacyjnej partii Huzara. Dalszą obsadę tworzą: Leokadia Jurdzińska, Jadwiga Helmińska nowo-zaangażowana wodewilistka operetki lwowskiej, Bronisława Bronowska, Stefan Bystrzyński, Mieczysław Zoner, Roman Urbanowski, Bolesław Bolkowski i inni. Próby w całej pełni pod reżyserją Marjana Wawrzukowicza i Mieczysława Zonera. Tańce specjalnie sprowadzonego z Warszawy zespołu girls i ewolucje układu znanego solisty opery warszawskiej Marjana Wawrzukowicza. Wszystkie kostiumy z operetki warszawskiej. Bogata oprawa dekoracyjna art-mal B. Kudewicza. Pełne chóry. Orkiestra 20 osób pod batutą prof. Jakóba Zozuli. Będzie to po raz pierwszy w Łodzi tak wystawiona operetka.

Kasa sprzedaje bilety na wszystkie przedstawienia przy ul. Ogródowej Nr. 18 od godziny 11 rano do 2 po poł. i od 5-ej do 9-ej wieczorem i w składzie aptecznym p. St. Pływackiej, 6-go Sierpnia Nr. 2 od godz. 11 rano do 6-ej wieczorem, tel. 156-36.

TEATR „COCTAIL”.

Teatr „Coctail” w dalszym ciągu wystawia widowisko „Więc zapraszamy”, w którym trumfuje Zizi Halama i Feliks Parnell (znakomita para ma propozycję na występy do Berlina) w Marlenie Dietrich i Ordonce oraz fascynującym tangu Humor reprezentuje świetny Bronowski. Jakubowska oraz oryginalny skecz, w którym publiczność ma głos — rasowe śpiewaczki Maniekiewiczówna i Xenia Grey — urodziny Izykowskiej, oraz balet Tanczyńscy Wysockiej.

W przygotowaniu nowy coctail p. n. „Blondynki ach, blondynki”. Codziennie dwa przedstawienia: o godzinie 8-ej i 10-ej wieczorem.

Kasa zamawiać Grand Cafe, Piotrkowska 72. Reżyseruje K. Tatarkiewicz przy pulpicie dyr. Z. Białostocki.

ŚWIERSZCZ ZA KOMINEM.

Teatr Popularny w sali Geyera wystawia w sobotę pełną ciepłego sentymentu i subtelnego humoru sztukę Dickensa „Świerszcz za kominem”. Próby pod kierunkiem reżysera k. p. Bay-Rydzewskiego dobiegają już końca. Udział biorą najlepsze siły zespołu.

IRENA DE NOIRET W ŁODZI.

Największą rewelacją Europy jest dziś Irena de Noiret światowej sławy piosenkarka (disseuse) której występy w Paryżu, Wiedniu, Berlinie i Sztokholmie były ostatnio wydarzeniem dnia.

Irena de Noiret śpiewa piosenki i pieśni wszystkich narodów w 12-tych językach: francuskim, angielskim, włoskim, hiszpańskim, japońskim, szwedzkim, niemieckim, węgierskim, rosyjskim i żydowskim.

Irena Noiret nie tylko śpiewa, ale mowa, ruchem i gestem oddaje najszerze skalę nastrojów i uczuć. Każdy numer śpiewa w innym języku i w innym stroju, a każdy zabarwia właściwą ekspresją.

Irena de Noiret wystąpi w Filharmonii Łódzkiej we wtorek dnia 13-go b. m.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

23-go dnia ciągnięcia V klasy 23-ciej loterii państwowej.

10.000 zł. na nr.: 174578.	10038 202 381 547 70 1106 277 929 90 12407	239 486 89 508 632 53 812 77 83731 59 800 14
5.000 zł. na nr.: 188711.	578 13021 102 307 743 46 79 885 902 14205 317	918 84011 216 63 87 367 85172 263 360 499 500
3.000 zł. na nr.: 30107 145432.	460 95 572 840 15130 40 235 357 482 645 80 728	21 885 86034 192 703 915 87085 221 367 561 790
2.000 zł. na nr.: 79151 88158 110901	51 840 16352 730 17165 87 696 790 954 18006 212	99 882 88455 534 633 78 848 953 89089 204 48
120040 117850 139967 161040 178910	62 429 88 528 711 956 19356 634 862 979.	553 675 852.
178812 203510.	20055 120 230 517 760 897 21353 55 747 845	90036 100 213 51 57 80 305 557 760 91718
1.000 zł. na nr.: 5456 9632 32530	965 22012 21 37 131 47 78 570 23112 36 365 440	92125 319 840 61 93040 120 409 98 866 94297 672
39036 65188 75513 84102 94767 106952	56 64 679 773 817 946 24121 559 716 905.	95254 307 592 96045 70 90 102 32 257 326 90 685
110895 114829 117369 118340 136174	25168 216 18 351 581 601 63 947 26346 533	98 97521 669 827 98153 236 85 996 99047 255 454.
153376 171800 173518 194008 196836	620 861 74 27199 382 725 80 824 70 992 28194	100500 639 73 101077 103 551 706 28 99 102331
203265 209388 110399.	302 544 757 29505 807 989.	50 81 677 751 87 912 103073 191 233 72 316 38
500 zł. na nr.: 2275 3859 16010	30053 192 272 663 90 794 991 31070 74 181	449 625 708 861 84 925 104199 339 85 543 696
16691 20405 22330 2296 23015 24757	306 51 52 65 588 678 32055 209 326 697 707 869	105150 305 539 895 106164 219 593 611 107125
26395 28368 29535 30687 31420 32260	98 33124 706 34088 164 209 89 688 35341 820	241 358 407 89 912 74 92 108190 276 601 861 994
32793 40908 42815 42852 43534 45824	942 92 36018 34 551 706 71 810 37 907 37004	109086 136 280 91 382 606 15 759 878 99 967.
49876 50734 58493 59331 60810 61939	235 37 587 88 747 880 38204 588 763 931 39215	110085 129 62 227 480 88 93 502 680 889 98
62870 63574 63580 63974 67537 69935	317 40072 154 363 530 770 41326 432 91 532 686	905 86 111003 290 367 538 88 772 828 992 112124
7293 76562 79527 82062 88061 90164	944 42191 471 598 708 43265 619 80 44099 227	509 647 776 855 118151 335 506 671 114040 41 175
90366 91717 83555 96232 100083 102396	429 673 864 929 87 45045 76 424 38 53 90 714	223 26 89 652 853 76 994 115105 203 693 721 74
108063 108465 108618 111666 116615	17 54 930 46163 509 70 616 53 708 47011 60 93	957 116207 526 710 76 117218 374 705 44 70 118287
118282 119171 121009 121061 122555	106 49 318 657 835 943 48041 962 49478 539	351 420 646 781 824 119155 600 719 863 78 984
125286 130283 131198 134391 143763	83 651.	95 120292 361 529 802 15 93 121420 688 833
147010 148754 150984 155104 155886	50170 459 673 748 823 51270 403 37 658 52030	122263 725 37 123515 77 602 917 67 124017 75 84
158020 15903 160891 165312 165077	258 83 459 746 53151 317 68 461 843 54100 248	163 266 322 616.
165740 168952 175214 181148 181709	350 55048 127 266 488 539 681 767 813 35 56228	125074 137 228 66 381 403 698 126148 66 250
183275 186140 187382 187591 195424	84 497 534 56 72 732 829 57286 387 446 625 707	359 509 127068 231 360 408 652 715 128211 342
196954 196371 197400 199385 200670	58248 384 422 550 91 658 88 93 703 32 978 59369	425 80 505 705 93 948 68 129021 95 108 494

STAWKI.

152 997 1052 151 289 428 754 823 904 18 2207	70296 376 443 552 626 727 808 71100 236 672	140022 92 111 92 343 400 23 855 94 958 94
27 93 531 68 89 607 3140 458 564 601 777 93 96	58 806 35 72061 88 366 432 67 593 761 73136 331	141097 238 301 553 652 703 12 71 829 51 81 927
876 4325 489 703 929 5068 29 582 696 909 6431	712 74258 65 306 473 536 750 857.	142090 145 324 616 743 999 143357 83 452 77 907
66 74 555 788 69 73 7022 111 629 55 836 932	75006 86 201 318 45 66 442 549 774 836 74	23 98 144167 361 67 469 729 812 35 73 145401 589
8266 324 418 546 616 920 9073 76 245 53 363 404	912 14 82 76057 379 466 505 71 827 77011 115	923 146011 12 18 396 624 717 811 979 147254 682
517 99 642 758.	205 18 509 767 89 805 78004 197 265 356 411 69	83 780 889 148135 560 737 837 46 149206 384
	580 625 787 914 18 65 79308 49 425 72 681 97 856	634 784.
	80208 749 979 81160 379 463 542 603 74 82060	

Spór o 14 tys. złotych.

Kupiec łódzki na ławie oskarżonych.

(as) Feliks Podolski, kupiec łódzki, w ciągu dwóch lat był przedstawicielem firmy warszawskiej „Dom Handlowy Bracia Hirsfeld i S-ka”, wytwarzającej konserwy i zajmował się sprzedażą tych wyrobów na terenie województwa łódzkiego, przyczem również inkasował pieniądze od nabywców. Pieniądze te przekazywał do Warszawy, otrzymując tylko pewien procent od zainkasowanych sum.

W ubiegłym roku zainkasował on od szeregu firm łódzkich łącznie 20,673 zł., z czego wysłał do Warszawy tylko 6 tysięcy złotych. Firma warszawska sądziła początkowo, że klienci, którym uprzednio nadesłała towar, jeszcze nie uiszcili pieniędzy. Gdy jednak zwróciła się do nich w drodze listownej, ustaliła, że Podolski podjął u wszystkich pieniądze, wystawiając im odpowiednie kwity. „Dom Handlowy” zażądał wówczas od Podolskiego zwrotu należności, ten jednak pieniędzy nie wpłacił. Wówczas firma warszawska zwróciła się do prokuratora, oskarżając Podolskiego

o przywłaszczenie 14,673 zł. 50 groszy. Wdrożono śledztwo w wyniku którego Podolski został pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Wczoraj stanął on przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozwał pod przewodnictwem sędziego Łozińskiego, w asyście sędziów Jasnowskiego i Bondzikowskiego. Oskarżał prokurator Chawłowski.

Podolski na sprawie nie przyznał się do winy. Twierdził on, że nie był akwizytorem, lecz sprzedawcą konserw, „Domu Handlowego” na własny rachunek, posiadając wyłączne przedstawicielstwo tej firmy na teren województwa łódzkiego. Mając rozmaite rozrachunki z wspomnianą firmą, niekiedy na wet był jej wierzycielem. 14,000 złotych które miał sobie rzekomo przywłaszczyć, stanowiło przedmiot jego sporu z warszawską firmą.

Do sprawy zawezwano kilkunastu świadków ze sfer kupieckich.

Sąd wyda wyrok uniewinniający Podolskiego.

150146 217 321 586 151027 238 402 84 739 48

94 911 94 152018 91 160 204 64 599 711 805

153067 317 612 37 868 154289 304 461 728 35 37

155029 32 282 509 701 844 156283 393 462 647

854 961 157281 319 40 74 771 873 971 158374 665

159116 18 254 467 549 80 753 70 96 815.

160020 135 206 18 365 454 547 624 825 161109

208 501 600 58 97 703 162024 152 74 717 43 878

163151 399 817 38 69 950 164065 469 648 165590

166139 245 68 76 310 599 604 998 167073 74 99

423 777 804 19 21 49 168390 611 885 912 25 39

169034 235 368 702 849.

170098 429 506 92 171035 425 987 172074 169

462 634 727 178132 75 234 68 434 519 27 48 963

69 174078 843 415 616 17 915.

175165 74 328 582 765 176141 63 313 416 533

747 50 861 177018 42 278 370 93 408 510 399 729

89 998 178053 67 282 379 412 14 45 592 633 762

826 925 179115 236 61 372 541 84 653 86 803 93.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

CASINO

Dzisiaj i dni następnych.

Rozprasza smutki, zmartwienia, uzdrawia chorych. Dozwolony dla wszystkich dzieci od 5-ciu do 85-ciu lat

„Król Bulwarów”

W roli tytułowej: GEORGES MILTON.

Nadprogram: groteska rysunkowa „MICKI w MEKSYKU”. — Początek o g. 4-ej po poł.

Zamach na króla Achmeda Zogu.

Sprawcy, dwaj oficerowie rezerwy, stanęli przed sądem austriackim w miasteczku Ried.

Rewelacyjne zeznania o skarżonych o stosunkach w ich ojczyźnie

Wiedeń, w październiku.

Dnia 20 lutego bieżącego roku przed stawienie w operze wiedeńskiej zakończyło się niejako sensacją. Oto na wychodzącego z opery króla albańskiego, Achmeda Zogu, dokonali zamachu dwaj jego współzłomkowie: Nok Gweloszi i Acis Kami. Strzały przed operą wywołały wśród wychodzącej publiczności ogromną panikę. Król wyszedł z tego zamachu cały i nienajmniej, natomiast terrorysty zabili jego adjutanta, majora Topalaj i zranili ciężko ministra dworu Ljogowa.

Ponieważ przed operą wiedeńską nie strzela się każdego wieczoru, więc zamach wywołał wielką sensację. A ponieważ nawet w republikańskiej Austrii strzelanie do królów jest surowo wzbronione, więc zamachowców aresztowano i oddano pod sąd.

Wedle zasad logicznych należałoby ich sądzić na miejscu przestępstwa, a więc w Wiedniu, jednakże mjarodajne czynniki uważały za stosowniejsze przesłać sprawę do małego miasteczka prowincjonalnego, Ried, tłumacząc swe postępowanie tem, że w Wiedniu przebywa bardzo wielu albańczyków, którzy mogliby przeszkodzić spokojnemu tokowi obrad sądowych. — Wtajemniczeni twierdzą, że był jeszcze inny, zakulisowy powód, a mianowicie, — w Wiedniu oskarżeni mogliby być uniewinnieni przez sąd przysięgłych, wszak Wiedeń jest czerwoną stolicą!...

Małe miasteczko Ried nigdy nie marzyło nawet o tak wielkiej sławie. A poza tem tak wielki proces jest doskonałym źródłem zarobków. Hotele, pensjonaty i prywatne pokoje umeblowane są przepięknie. Oprócz dziennikarzy ze wszystkich niemal stolic europejskich zjechało moc publiczności z okolicznych miast i miasteczek. Policja ma więc kłopot niejako. W miejsce panuje niemal stan wojenny, jakgdyby istniała obawa, że lada chwile napadnie na miasto banda albańczyków i zbombarduje wszystkie domy. Z Wiednia przysłano cały oddział wykwalifikowanych detektywów. We wszystkich hotelach przeprowadza się w nocy rewizje, sprawdza się dokumenty gości i t. d. Aby dostać się na salę rozpraw trzeba przejść przez długi szpalet mundurowej i tajnej policji, która nie tylko sprawdza dokumenty, ale przeprowadza nawet osobistą rewizję: a nuż ktoś ma przy sobie rewolwer?!...

Na ulicach miasteczka widać rzeczywiście jakieś niezwykłe, mocno podejrzanym typy. Na sali ogólną uwagę zwraca pewien Włoch, ludzako podobny do włoskiego ministra spraw zagranicznych, Grandiego.

— Jest to wysłannik Mussoliniego! — słychać szepty na ławach dziennikarskich.

Proces toczy się przy drzwiach otwartych, lecz co chwila przewodniczący wyprasza publiczność z sali i zarządza tajność obrad. Dotyczy to tych momentów, gdy oskarżeni wygłaszają obronę przemówienia, niepozbawione drażliwych uwag na tematy polityczne.

Oskarżeni nie liczą się ze słowami. Na pytanie przewodniczącego, czy przyznają się do winy, główny oskarżony, Nok Gweloszi, odpowiada, że rzeczywiście strzelał do Achmeda Zogu, ponieważ jest on tyranem, kapiącym się we krwi swego narodu.

A kolega jego na to samo pytanie odpowiada:

— Achmed Zogu sprzedał Albanie!

I nie poprzestając na tem oświadczeniu, oskarżony zaczyna motywować swe śmiałe oskarżenie, opisując stosunki, panujące w Albanii. Opowiada o terrorze, o stosunkach więziennych, o tem, że stosunki te uległy pogorszeniu po traktacie wersalskim gdy Albania odzyskała niepodległość, gdyż od tej chwili, ze względu na swe nieszczęsne położenie geograficzne, stała się kością niezgody między Włochami a Jugosławią. Achmed Zogu który początkowo służył w armii Jugosławii, zdradził ją na rzecz Włoch. Mussolini okazał się silniejszy i posadził na tronie swego namięte. Od tej chwili Albania — według słów oskarżonego — stała się włoską kolonią, a Achmed Zogu jest na utrzymaniu rządu włoskiego. Ponieważ w samej Albanii dokonanie zamachu jest niewygodne, przeto terrorysty postanowili zgładzić króla poza granicami jego kraju, zdala od albańskich żandarmów.

Przewodniczący przystępuje do badania oskarżonych. Zwraca się najpierw do Acisa Kami:

— Jak oskarżony spędził wieczór przed zamachem?.. Czy umawiał się przedtem ze swym współzłomkiem?..

Oskarżony odpowiada, że spisku żadnego nie było. 20 lutego. Kami siedział z kolegami w kawiarni operowej i grał w karty. Około wpół do dziewiątej wyszedł z kawiarni i na Opern-Ring spotkał swego przyjaciela Gweloszego.

— Wiesz — rzekł Gweloszi — Achmed Zogu jest teraz w operze, mam zamiar wpakować mu kulę w łeb!

Kami wcale się nie zdziwił i odparł: — Dobrze, pójdę do domu po rewolwer!...

I rzeczywiście udał się do domu po rewolwer poczem wrócił przed gmach opery. Czekał na chodniku naprzeciw wyjścia opery. I doczekał się.

Najpierw strzelił Gweloszi, a przylacieł jego usłyszawszy pierwsze strzały, podbiegł do auta i oddał siedem strzałów.

Prokurator starał się wy dostać od oskarżonych, czy przypadkiem nie działali z polecenia jakiejś organizacji, lecz oskarżeni zaprzeczyli kategorycznie.

Gdyby należeli do organizacji, mieliby dość pieniędzy, a tymczasem okazuje się, że obydwa przymierali głodem.

W przeddzień zamachu Gweloszi pożył sobie 100 szylingów na kupno biletów do Opery i Burg - Teatru, gdyż nie wiadomo było do jakiego z tych dwóch teatrów uda się Achmed Zogu.

Obydwa oskarżeni są oficerami rezerwy, sprawiają wrażenie ludzi kulturalnych, władają biegle niemieckim i francuskim językiem. Lecz obydwa zdradzają silne zdenerwowanie. Gdy przewodniczący zapytuje ich, w jak sposób wpadli na pomysł dokonania zamachu, Gweloszi wykrzykuje:

— To jest tyran!... Zdradca!...

Przewodniczący uspokaja go i grozi, że w razie powtórzenia się podobnych okrzyków, zarządzi tajność obrad. Gweloszi odpowiada więc dalej spokojnie:

— Gdy dowiedziałem się z pism, że Achmed Zogu przybył do Wiednia, gdzie kupił sobie nowe auto i 400 srebrnych serwisów...

— Dość!... — przerywa mu przewodniczący, lecz oskarżony mówi dalej:

— Niedawno jadł on jeszcze kartofle drewnianą łyżką!...

Przewodniczący zwraca się do drugiego oskarżonego:

— Oskarżony strzelał z tym zamierzem, aby go zabić, tak?...

Wśród ogólnej ciszy rozlega się donośny głos Acisa Kamięgo:

— Tak, chciałem go zabić, albo przy najmniej zranić, aby zwrócić uwagę świata na to, że on sprzedał Albanie!...

Przewodniczą zerkając trwożnie w stronę prokuratora i każe opróżnić salę sądową.

Publiczność jest niezadowolona:

— Wyganiają w najciekawszym miejscu!...

Po dziesięciu minutach znowu wprowadza się jawność obrad, prawdopodobnie w tym celu, by za pół godziny ponownie wyprosić publiczność z sali!...

Jak widzimy więc, proces ten wywołał ogromną sensację.

Wyroku dotychczas jeszcze nie ogłoszono.

Joter.

Młodzi lotnicy Łódzianie ukończyli kurs pilotażu w Lublinku. Łódź posiada własną szkołę pilotów.

(i) Przed kilku dniami dokonano na lotnisku pod Łodzią poświęcenia nowo wzniesionego budynku cywilnej szkoły pilotów Łódzkiego klubu lotniczego. Uroczystości te połączone były z zakończeniem kursu lotniczego P. W. który prowadzony był w roku bieżącym w Łodzi.

Dla naszego miasta istnienie cywilnej szkoły pilotów, ma bardzo poważne znaczenie. Łódź jest zupełnie odcięta od życia lotniczego, nie posiada nawet komunikacji lotniczej z innymi ośrodkami, co jest do pewnego stopnia anomalią, biorąc pod uwagę, że miasto nasze jest tak potężnym ośrodkiem przemysłowym i drugim co do wielkości miastem w Polsce.

W związku z powyższem zwróciliśmy się do prezesa Łódzkiego klubu lotniczego p. pułk. Rotarskiego z prośbą o zobrazowanie dotychczasowych wysiłków społeczeństwa na terenie Łodzi na polu lotnictwa cywilnego.

— Wzmocnienie pracy i propagandy lotniczej na terenie Łodzi — mówi p. pułk. Rotarski — datuje się od niedawna, gdyż zaledwie od lutego 1930 roku, kiedy to z inicjatywy zastępcy dowódcy okręgu korpusu pułk. dypl. Chilarzkiego założony został w Łodzi klub lotniczy, który postawił sobie za cel wciągnięcie najszerzych sfer naszego miasta do pracy nad rozwojem lotnictwa cywilnego.

Zaznaczyć muszę, że Łódź pozostawała wówczas od tych zainteresowań bardzo daleko. Szwankowała nawet propaganda. Łódź nie ma nadto wyższej uczelni, a więc brak jest młodzieży akademickiej, dającej wszędzie najbardziej zapalone kadry lotnicze.

— Jak przedstawia się dotychczasowy bilans działalności klubu?

— Muszę zaznaczyć, że mimo bardzo krótkiego czasu, rezultaty pracy są bardzo dodatnie. Klub lotniczy przystąpił odrazu do utworzenia kursu teoretycznego, na który uczęszczało 25 uczniów, rekrutujących się ze wszystkich sfer młodzieży łódzkiej. 10 z nich zostało następnie przyjętych i ukończyło kurs praktyczny pilotażu w centrum przysposobienia lotniczego, które w roku ubiegłym otwarte zostało na lotnisku w Lublinku pod Łodzią przez departament aeronautyki ministerstwa spraw wojskowych. W roku bieżącym na drugi kurs pilotażu Łódź znowu dostarczyła 10 uczniów. Muszę podkreślić, że w stosunku do całkowitej ilości absolwentów obu kursów, odsetek łódzian był bardzo znaczny.

W roku ubiegłym łódzki klub lotniczy przystąpił do budowy własnego budynku przeznaczanego na stałe coroczne pomieszczenie uczniów kursów praktycznych pilotażu. Z inicjatywy starosty Rzewskiego, zebrano w powiecie 23 tysiące złotych, połączono te kwoty z subwencją L. O. P. P. i przystąpiono do budowy, według planu, opracowanego przez szefa budownictwa O. K. Łódź, majora inżyniera Dubanowicza.

Magistrat łódzki ofiarował bezpłatnie 90.000 cegieł. Nowy gmach został otwarty w czerwcu b. r. Jest on utrzymany ściśle w stylu nowoczesnych portowych budowli lotniczych. Składa się z 2 wielkich sypialni, sali wykładowej oraz pokoiów administracyjnych i biurowych.

— Czy klub lotniczy zachowuje kontakt z lotnictwem wojskowym?

— Tak. Wszystkie zamierzenia klubu lotniczego w Łodzi spotykały się zawsze z poparciem i przychylnością departamentu aeronautyki ministerstwa spraw wojskowych. Na uroczystości poświęcenia szkoły przybył do Łodzi osobiście szef lotnictwa pułk. Rayski wraz z kpt. Skarżyńskim.

— Jakże są zamierzenia klubu?

— W pierwszym rzędzie chodzi o zainteresowanie praktycznym lotnictwem jaknajszerszych kół młodzieży szkolnej i pozaszkolnej. Będą zorganizowane specjalne koła młodzieży, kursy teoretyczne oraz konkursy modelarskie, mające zachęcić młodzież do wiedzy lotniczej. Następnie klub lotniczy zamierza zorganizować sekcję awionetek, pragnąc zachęcić ludzi do kupna i budowy własnych, małych aparatów lotniczych. Prowadzenie stałej propagandy w społeczeństwie na rzecz zainteresowania lotnictwem cywilnym dopełni całokształtu naszych zadań.

Centrum lotniczego P. W. mieści się w Lublinku, w odległości 7 kilometrów od Łodzi. Znajduje się tam wielki port lotniczy, hangary, biura L. O. P. P. Prezesem klubu jestem ja, wiceprezesami: prokurator Markowski, prezes izby przemysłowo-handlowej p. R. Geyer i prezes rady miejskiej inż. Holcgreber. Kierownikami kursów są mjr. dypl. Szlaszewski i mjr. Gwiazdowski.

Dla dokładnego zobrazowania dotychczasowych naszych prac dodać jeszcze należy, że w roku bieżącym dokonano w Łodzi około 800 lotów treningowych.

Na tem zakończyliśmy naszą rozmowę, dziękując p. pułk. Rotarskiemu za interesujące wzmianki.

Sum.

Awangarda

Wielkiego Repertuaru

1931/2

MILJON

Na Zachodzie

od Polski niema ani jednego człowieka, któryby o tym filmie nie mówił.

Wobec dewaluacji funta.

Deklaracja angielskiego ministerstwa handlu zagranicznego. — Łódź chce eksportować do Chin. — Opinie prasy niemieckiej i francuskiej

Przed oficjalnym bankructwem Niemiec.

Z napływających do łódzkiej izby przemysłowo-handlowej materiałów w sprawie wypadków angielskich, otrzymaliśmy następujące dalsze, niezmiernie ciekawe informacje:

Angielskie ministerstwo handlu zagranicznego opublikowało nieoficjalnie oświadczenie, które — naogół biorąc — pokrywa się z enuncjacjami izb handlowych i zrzeszeń gospodarczych angielskich, domagających się ścisłego wykonywania zawartych już w walucie angielskiej kontraktów dostaw. Oświadczenie D. o. O. T. powołuje się przytem także na istniejące do dyspozycji eksporterów środki zabezpieczenia się zgóry przed ryzykiem walutowym. Jest przytem rzeczą znaną, że omawiana deklaracja zawiera przypuszczenie, iż „obecna nadzwyczajna sytuacja z pewnością długo trwać nie będzie i Anglia wróci do ustalonych warunków walutowych”.

Na uwagę zasługuje też twierdzenie, iż D. o. O. T. nie wpłynął bynajmniej na akcje izb handlowych i na założenie czarnych list nielojalnych dostawców. Powodowane przez wypadki angielskie ożywienie w przemyśle angielskim jest w stopniu coraz większym widoczne; zrzeszenie „Lancashire Cotton Corp.” podało do wiadomości, iż dalsze dwie przedziałnie bawełny: „Greenacres Mill” w Oldham i „New Regent Mill” w Fails- werth, liczące razem 244,492 wrzecion zostały uruchomione; łącznie więc wzno- wiło pracę 7 większych zakładów przedziałniczych. Skądinąd pamiętać należy, że ożywienie angielskiego eksportu włókienniczego wiąże się nietylko z wypadkami walutowymi, lecz częściowo także z prowadzonym b. ostro bojkotem wyro- bów japońskich na olbrzymim rynku chińskim, który w ten sposób znowu sta- je otworem dla Anglii i kontynentów eu- ropejskich.

W związku z tem łódzka izba prze- mysłowo-handlowa zapoczątkowała w Anglii akcję, zmierzającą do zaintereso- wania przybyłych do Londynu importerów chińskich polskim przemysłem włó- kienniczym i jego szczególną zdolnością przystosowania się do potrzeb rynków Dalekiego Wschodu, dokąd Łódź przed wojną kierowała znaczną część swego wywozu.

Prasa niemiecka sygnalizuje zewsząd poważne straty eksporterów, spowodowane spadkiem funta. Przemysł włókienniczy w Nadrenji domaga się od importerów angielskich likwidacji rachunków za dokonane dostawy w równowartości zło- ta, także Izba Handlowa w Hamburgu wypowiedziała się uchwałą zebrania ple- narnego przeciwko ustalaniu ogólnych wytycznych, dotyczących wywiązywa- nia się z zawartych z Anglią kontraktów dostaw.

Uchwała izby hamburskiej odbiegają- ca od enuncjacji innych instytucji nie- mieckich zaleca kierowanie na drogie sa-

dow lub rozjemcza spornych kwestii, związanych ze spadkiem funta i wykony- waniem zawartych przed 21 września kontraktów. Poza tem ujawnia się w Niemczech zdecydowana tendencja spo- tęgowania zdolności konkurencyjnych przemysłu w drodze obniżenia niekto- rych kosztów produkcji.

Zainteresowany szczególnie w eks- porcie przemysł saski zwrócił się tele- graficznie do rządu Rzeszy z żądaniem obniżenia świadczeń socjalnych i pań- stwowych oraz frachtów kolejowych, a nadto zniesienia przymusu w dziedzinie plac.

Obniżenia plac robotniczych domaga- ją się również czołowi publicyści ekono- miczni, przytem jest rzeczą ciekawą, że, szukając dla warstwy robotniczej rekompensaty za obniżenie plac, proponują je- dynie obniżenie komornego. Za fakt wyso- cze znamieny dla niemieckiej polityki agrarnej uważać należy zupełne przemil- czenie tak istotnej rekompensaty dla lu- dności robotniczej Niemiec za zmniejsze- nie plac jaką byłoby obniżenie anormal- nych cel zbożowych. Cena chleba w Niemczech (48 fenigów za 1 kg) i w Pol- sce (38 gr. za 1 kg.) dostatecznie ilustru- ją rolę, jaką zniżka cel zbożowych mo- głaby odegrać w budżecie robotnika nie- mieckiego.

Jak donoszą z Francji, zyskuje tam na sile opinia, iż poniesione przez eks- porterów straty walutowe traktować nale- ży jako zagadnienie ogólnie państwowe, którą regulacją winien się zająć rząd francuski w bezpośrednich rokowaniach z rządem ang. Izba Handlowa w Tour- coing wystąpiła z obszerną deklaracją, w której omawia wypadki angielskie, a równocześnie domaga się preferencji

dla towarów francuskich w razie wpro- wadzenia cel przywozowych w Anglii. Ze strony przemysłu francuskiego jed- nakoż wysunięto koncepcję utworzenia „Izby kompensacyjnej”, któraby prze- prowadziła rozrachunki pomiędzy eksporte- rami angielskimi zyskującymi na faktu- rach w frankach francuskich, a ekspor- terami francuskimi, którzy otrzymują za dostarczony towar zdewaluowane funty. Nad zagadnieniem utworzenia specyfic- nego cleringu obradują też niemieckie sfery eksportowe.

Przemysł jedwabny w Szwajcarii u- jawnia analogiczną tendencję, domagając się także zbiorowego uregulowania spra- wy zawartych w walucie angielskiej kon- traktów w drodze rokowań obu zainte- resowanych rządów.

Z wypadków dotyczących reakcji na spadek waluty angielskiej w płaszczy- żnie międzynarodowej wymienić należy oficjalne zaprzeczenie Banku Wyplat Międzynarodow. w Bazylei w sprawie rzekomego projektu Quesney'a obniże- nia ustawowego pokrycia kruszcowego wszystkich banków emisyjnych, pomysł ten okazał się wprawdzie kaczka dzien- nikarską, niemniej jednak konferencja gubernatorów banków emisyjnych, któ- ra obradować będzie w dniu 12 b. m. w Bazylei, niewątpliwie zajmie się także zagadnieniem wszechświatowego roz- działu zasobów złota. Drugim aktualnym zagadnieniem finansowym natury mię- dzynarodowej jest kwestia przedłużenia kończącego się w lutym 1932 roku mora- torium dla Niemiec. Publicystyka nie- miecka omawiająca to zagadnienie, do- bitnie wskazuje na ewentualność oficjal- nego bankructwa Niemiec.

(ag).

Upadłości i nadzory.

Przed miesiącem donosiliśmy o ogło- szeniu upadłości Abramowi Lajbowi Szymkiewiczowi, prowadzącemu przed siębiorstwo wyrobu i sprzedaży towarów półwielnianych w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 31.

Kuratorem, a następnie syndykiem mianowano adwokata Maksymiljana Rubina, upadłego zaś oddano pod do- zór policji.

Obecnie wpłynęły dwa podania od wierzycieli, a mianowicie — od firmy „Akcyjne Towarzystwo Przemysłowe Markus Kon”, oraz od Salomona Altma- na, w których to podaniach wierzyciele wskazują m. in. na oszukiwanie manipu- lacje Szymkiewicza, jak np. — straty wykazane w bilansie nie są należycie usprawiedliwione, co prowadzi do wnio- sku, że część aktywów została przez Szymkiewicza ukryta zadłużenie kilka- krotnie przewyższa aktywa, z których dla pokrycia należności wierzycieli nie uprzywilejowanych pozostaje tylko to- war na składzie, co stanowi około 8 proc. pasywów; działania upadłego na oszukiwanie wierzycieli objawia się także w wystawianiu czeków bez pokrycia i wydawaniu bezwartościowych wek- sli na pokrycie nabywanej przedtym w ostatnich dniach przed ogłoszeniem mu upadłości. Również ustalono, że pasywa przewyższają więcej, niż trzykrotnie ak- tywa. Z tych względów wierzyciele do- magali się osadzenia upadłego w aresz- cie.

Sąd na ostatniej swej sesji wyszedł z założenia, iż w wypadku tym zachodzą cechy złośliwego zawieszenia wy- płat, postanowił upadłego Abrama Laj- ba Szymkiewicza osadzić w areszcie dla dłużników.

Leonowi Hochermanowi, prowadzą- cemu agenturę handlową oraz sprzedaż chemikali i itp. w Łodzi przy ul. Andr- żeja nr. 14 w listopadzie 1928 r. ogłoszono upadłość, kuratorem, a następnie syndy- kiem mianowano adwokata Józefa

Feinberga. Upadłego oddano pod dozór policji.

Następnie na skutek wniosku syndy- ka, który doniósł sądowi, iż wobec uja- wnionych nowych okoliczności, stwier- dzających ponad wszelką wątpliwość złą wiarę upadłego i nadających upad-łości cechy bankructwa, sąd postanowił Hochermana osadzić w areszcie dla dłużników.

Upadły w krótkim czasie po wyda- niu tej decyzji zmarł.

Zebranie wierzycieli w przedmiocie zawarcia układu w dniu 29 września 1930 r. nie doszło do skutku, gdyż we- zwana na to zebranie żona upadłego, ja- ko spadkobierczyni jego i jako opiekun- ka nieletniej córki upadłego, nie stawi- la się, wobec czego z braku propozycji układowych ze strony spadkobierców upadłego, zawarto kontrakt związkowy wierzycieli, przytem na syndyka osta- tycznego wybrano adwokata Feinberga.

Sąd na ostatnim swem posiedzeniu protokół zebrania wierzycieli w przed- miocie zawarcia związku wierzycieli przyjął do wiadomości i wybór adwo- kata Feinberga na syndyka ostateczne- go — zatwierdził.

Szaji — Szmulowi Maneli i Berko- wi Bornsteinowi, handlującym pod firmą „Manela i Bornstein”, sprzedaż skór w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej 9 w grud- niu r. ub. ogłoszono upadłość, syndy- kiem mianowano adwokata Chwata.

Syndyk dwukrotnie wyznaczył termi- ny dla sprawdzenia wierzytelności, przez ogłoszenia w prasie, na które nikt z wierzycieli nie zgłosił się oprócz wierzycieli uprzywilejowanych — ma- gistratu m. Łodzi i kasy chorych m. Ło- dzi.

Na ostatniej sesji sąd, na wniosek są- dziego komisarza, i wobec tego że nikt z wierzycieli na dwukrotne zebranie wierzycieli się nie zgłosił, postanowił postępowanie upadłościowe przeciwko firmie „Manela i Bornstein umorzyć.

Giełda pieniężna.

Na wczorajszym zebraniu giełdy wa- lutowo-dewizowej w Warszawie zapo- trzebowanie na dewizy było normalne, natomiast na banknoty dolarowe bardzo ograniczone. Tendencja była naogół u- trzymać. Mocniej kształtował się kurs dewizy na Londyn — słabiej zaś na Szwajcarię. W obrotach międzybanko- wych marką niemiecką obracano po kur- sie 208.50. Dolarom gotówkowym obra- cano po kursie 8.91; wypłata telegra- ficzna na Nowy Jork — 8.929, w obro- tach pozagiełdowych kurs dolara gotów- kowego wynosi 8.91. W obrotach pry- watnych: rubel złoty 5.10, rubel srebrny 1.55 bilon 0.73, czerwonec 3.35. Noto- wano kursy dewiz: Amsterdam — 360, Londyn — 35, Nowy Jork — 8.925, Pra- ga — 26.42, Paryż — 35.17, Zurych — 175.20.

AKCJE. Na rynku akcyjnym dało się zauważyć większe ożywienie przy dość dużych obrotach dla akcji Banku Pol- skiego. Akcje Lilpopy są w dalszym cią- gu poszukiwane, jednak ze względu na słabą podaż, większych transakcji nie zawierano. Notowano: Bank Polski 110, Węgiel 117, Starachowice 6 — pod ko- niec giełdy chciano płacić 6.25. Lilpopy — 12, przy braku zaofiarowania.

PAPIERY PROCENTOWE. W gru- pie pożyczek zarówno państwowych, jak i prywatnych panowało duże ożywienie przy wybitnie mocnej tendencji dla wy- stępkich papierów. Głównie interesowano się 7 proc. pożyczką stabilizacyjną i 8 proc. listami m. Warszawy. Tak wy- bitnej żywoty nie notowano na giełdzie warszawskiej od szeregu miesięcy. 3 % pożyczka budowlana 32.50, 4 proc. po- pożyczka inwestycyjna seriowa 82, zwykła 74.75, 5 proc. pożyczka konwers. 41.75, 5 proc. pożyczka kolejowa 32.50—33.50, 6 proc. pożyczka dolarowa 55.25—58, 7 proc. pożyczka stabiliz. 54.50—58—56, 4 i pół proc. ziemskie 45—44.50—45, 5 proc. m. Warszawy 50.50—52.50, 8 % m. Warszawy 63—65.50—64.75 (obroty były powyżej 300 tysięcy złotych); 8 % m. Łodzi 58.25—61, 10 proc. m. Siedlec 64.50, 6 proc. obligacje m. Warszawy 1926 r. VI emisja 40.

Rynek walutowy.

W dniu wczorajszym na łódzkim ryn- ku walutowym wymieniano dolary po kursie 8.92 w płaceniu i 8.94 w żądaniu. Obroty małe, tendencja spokojna. Kurs funtów wyniósł 35 — wypłata na Londyn i 36 gotówka przy tendencji mocniejszej.

Złoto w silnem zaofiarowaniu, nasku- tek czego kurs rubla złotego spadł do 5 zł.

Uwidoczniła się silna żywota papie- rów procentowych, zarówno państwo- wych jak i towarzystw kredytowych. Żywota ta wyniosła w ciągu jednego dnia 10 procent. Łódzkie 8-10 proc. wyż- kowały do 61 i pół, warszawskie do 65, budowlana pożyczka 33, Bank Polski bez- zmiany 110.

Sprostowanie.

We wczorajszej naszej informacji o samoopodatkowaniu się przemysłu włó- kienniczego na rzecz bezrobotnych wkr- adła się omyłka, a mianowicie Związek Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem zaproponował swym członkom samoopodatkowanie się na rzecz akcji pomocy dla bezrobotnych od dnia 1 paź- dziernika r. b. po 2 i pół grosza tygodnio- wo od każdego robotnika, zatrudnionego w dniu 1-ym każdego miesiąca, a nie, jak mylnie podaliśmy po 2 i pół grosza mie- sięcznie.

OSZCZEDZAJ ZEBY.
gdyż zepsute zęby powodują choroby!
Wydzielają nieprzyjemny zapach. Unik- niesz tego używając stale

Tymenol
pasty, mydło, eliksir lub proszek.
Centralne Laboratorium Chemiczne
Warszawa.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 6 października. Bawełna amery- kańska — zamknięcie: styczeń 4.06 luty 4.10, marzec 4.14 kwiecień 4.18 maj 4.22, czerwiec 4.25, lipiec 4.28, sierpień 4.31, wrzesień 4.33, październik 4, grudzień 4.01, Loco 4.36.

Liverpool, 6 października. Bawełna egipska — zamknięcie: styczeń 6.80, marzec 6.89 maj 7.00, lipiec 7.14 wrzesień 7.24, październik 6.54, listo- pad 6.70.

Aleksandria, 6 października. Bawełna egip- ska — zamknięcie: Sakkellaris: styczeń 13.15 marzec 13.57, maj 14.00, lipiec 14.33, listopad 12.73, Ashmouni: luty 8.96, kwiecień 9.28 czer- wiec 9.59, październik 8.40, grudzień 8.69.

Nowy Jork, 6 października. Bawełna ame- rykańska — zamknięcie: styczeń 5.93 luty 6.00, marzec 6.11, kwiecień 6.20, maj 6.31, czerwiec 6.48, lipiec 6.46, październik 5.71, listopad 5.75, grudzień 5.83, Loco 5.85.

Nowy Orlean, 6 października. Bawełna ame- rykańska — zamknięcie: styczeń 5.92 marzec 6.07, maj 6.30 lipiec 6.48, październik 5.66, gru- dzień 5.81, Loco 5.81.

Passe Partout z wyjątkiem urzędowych, bilety bezpłatne oraz ulgowe z powodu wysokich kosztów związanych ze sprowadzeniem powyższego filmu — nieważne. Początek o godz. 4-ej. W sobotę i niedzielę z powodu długości metraży pocz. o g. 11.30.

Przełom w polskiej produkcji kinematograficznej.
Dziś i dni następnych!

„DZIESIECIU Z PAWIAKA”

Film osnuty na tle przeżyć i wspomnień bohatera wiekopomnego czynu płk. Jura Gorzechowskiego.

Grają: **Józef Węgrzyn, Bogusław Samborski, Zofja Batycka, Adam Brodzisz, Karolina Lubieńska i inni.**

Nad program: Tygodnik dźwiękowy „Foka”. — **Benjamin Gigli** pierwszy tenor Metropolitan Opery odśpiewa arję z opery „Gioconda”.

DŹWIĘKOWE KINO

Dziś i dni następnych!

Superfilm produkcji „Fox-filmu”.
Najśladza i najwspanialsza królowa ekranów dźwiękowych

Jeanette Mac Donald

oślni i oczaruje wszystkich w swoim najnowszym arcydziele

Kochanek o północy

JEANNETTE

odśpiewa m. in. specjalnie dla niej skomponowaną piosenkę: „Kochanek i Noc”
Jeanette Mac Donald

daje jako primadonna CARLOTTA prawdziwy koncert gry.

Nad program: „Głosy świata Foka” i aktu alności krajowe. Pocz. o g. 4-ej, w soboty i niedzielę o godz. 12-ej w pol.

Cecil B. de Mill'es

„MADAME SZATAN”

Dr. med.

JAN POLAK

chor. wewnętrzne i alergiczne

(astma, pokrzywka, reumatyzm, afretyzm, migrena i inne)

6-go Sierpnia 22, fr. I p.

tel. 164-21 — przyjm. 5—7-ej

Leczenie metodą Zeileissa.

Doktor Klinger

SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH I WŁOSÓW. (PORADY SEKSUALNE).
Andrzeja 2, Tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 i 5—8, w niedzielę i święta od 10—12
Od 1—2 w Lecznicy, Piotrkowska 62.

DOKTOR H. Wołkowyski

Cegielniana № 4, telefon 216-90.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową. Elektroterapia.
Przyjmuje od g. 8—2 przed p. i od 5—9 w niedzielę i święta od godziny 9—1.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med. Niewiażski

Andrzeja 5, tel. 159-40.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Elektroterapia, diatermia.
Przyjmuje od godz. 8—11 i od 5—9, w niedzielę i święta od 9—1.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

DR. MED. L. NITECKI

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
NAWROT 32. TEL. 213-18
przyjmuje od 8—10 rano i od 4—8 wiecz., w niedzielę i święta od 9—12 w pol.
dla pań oddzielna poczekalnia.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU

Piotrkowska 294, tel. 122-89.
(przy przystanku tramw. pabjanickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedzielę i święta do 2-ej po pol.
Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampy kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, krew, płwocin, wydzielina itd.). Operacje, opatrunki, leczenie żyłaków zastrzykami. Wizyty na miasto.
Porada 4 złote.
Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych porada 3 złote.

Dr. Irène Jarblum

Donne des Leçons de Français, Kilińskiego 43.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

Lekarzy - specjalistów ZAWADZKA 1.
czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11-12-3 przyjmuje kobieta-lekarka w niedzielę i święta od 9-2. Leczenie chor. WENERYCZNYCH I SKÓRNYCH.
Porada 3 zł.

Dr. JUSTMAN POWRÓCIŁ ZIELONA 17

Dr. med. H. Gutsztadt Jerzy Sudya
akuszer-ginekolog
Zachodnia 62 (Śródmiejska 14)
telefon 129-52.
Przyjmuje od 9—10 i od 5—7.

LECZNICA chorób oczu ze stałymi łózkami D-ra Donchina

ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72.
przyjmuje się chorych wymagających przebywania w lecznicy (operacje etc.), a także chorych przychodzących od 9—1 i od 4—7 1/2.

Dr. med. Rachela Lewi choroby dzieci powróciła.

Lek. Dent. F. Boruńska powróciła
Al. Kościuszki, 21 tel. 182-22

Dr. med. URBACH

chor. nerwowe i wewn. przyjmuje 4—6.
Piotrkowska 8, tel. 148-89.

Dr. med. REICHER

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie d atermią. Elektroterapia.
Południowa 28, tel. 201-93
Od 8—11 rano i od 5—8 wiecz. W niedzielę od 9—1 pp.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. med. M. ROZENTAL akuszer ginekolog

11-go Listopada 19 (Konstantynowska)
Tel. 223-34, przyjmuje od 4—7 po pol. od 1 do 2 w Lecznicy „POMOC” Aleksandrowska 1.

DR. MED. A. GOTLIB

Akuszer-Ginekolog — POWRÓCIŁ.
PIOTRKOWSKA 26, telefon 177-50.
Przyjmuje od 4—7 po pol.

Dr. Juliusz KAHANE

choroby wewnętrzne—spec. serca.
Łódź, ul. Radwańska 4, tel. 187-27, przyjmuje od 5—7.

Dr. med. Mikołaj Bornstein

Ordynuje w chorobach kobiecych i akuszerji.
Traugutta 9, od 3—5, tel. 223-06.

Gabinet Lekarsko Dentystyczny D. TONDOWSKA

ul. GŁÓWNA 51, telefon 174-93
Przyjmuje od 9—2 i 3—8. Ceny lecznic

Całkowite urządzenie radiowe na detektor łącznie ze słuchawkami, sprzętem antenowym i aparatem
tylko 40 zł.

Ustawienie w ciągu 2-ch godzin. Na składzie wszelkie większe aparaty w cenie od 220 zł.
RADIO ELEKTROLA
Jerzy Krzyżanowski, Andrzeja 4, tel. 201-04.

Gimnazjum Marii Hochsteilowej, Wólczańska 23.

Klasa A-zerowa dla dzieci obojga płci w wieku od 5 1/2 lat została uruchomiona.

Biuro Korepetycji

przy Zw. Zaw. Naucz. Śr. Szkół Żyd. (Południowa 3) przyjmuje wszelkie lekcje (pojedyncze i zbiorowe). Sekretariat czynny od godz. 7-ej do 9-ej wiecz. Za Zarząd Oddziału

Zakład Krawiecki Męski I. BERMIC, PIOTRKOWSKA 58

po powrocie z Berlina poleca się Sz. Klienteli. Przyjmuje wszelkie zamówienia. Pierwszorzędne wykonanie. Ceny przystępne.

Przedszkole „Dom Dzieci”

syst. Montessori
Języki obce dla dzieci pod kierownictwem
W. KAPLANÓWNY
Przyjmuje się zapisy codziennie od godz. 11—2 i od 4—6
Traugutta 12, fr. II p. tel. 122-56.

Poszukuje się absolwenta

szkoły przedzalicznej w Mulhouse (Francja). Oferty z podaniem wieku i ewentualnej praktyki złożyć w administracji niniejszego pisma sub: „Mulhouse”.

Radioaparaty

różnych firm poleca po najniższych cenach
Przed. Inż. Elektro-Mech.
M. RAK.
Zawadzka 12, tel. 214-11.

Pokój

umeblowany z utrzymaniem lub bez do wynajęcia od zaraz. ul. Zeromskiego 18 m. 27.

Pokój

z wszelkimi wygodami przy inteligentnej rodzinie zaraz do wynajęcia ul. Wólczańska 74, m. 18. Oglądać można od g. 1—3 pop.

Do akt Nr. E. 646/31 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Poddebicach, 3 rew. pow. leżycyckiego, **ZYGMUNT GENDASZEWSKI**, zamieszkały w Poddebicach, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 30 października 1931 r. od godz. 10 rano w folw. Łęki, gmina Poddebice, odbędzie się sprzedaż powtórna z przetargu publicznego ruchomości, należących do Piotra Sumińskiego, i składających się z trzech krów i dwóch macioł oszacowanych na sumę Zł. 1100.—
Poddebice, dn. 5 października 1931 r.
Komornik: **Z. GENDASZEWSKI**.

Do akt Nr. E. 732/31 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Poddebicach, 3 rew. pow. leżycyckiego, **ZYGMUNT GENDASZEWSKI**, zamieszkały w Poddebicach, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 października 1931 r. od godz. 10 rano w Poddebicach odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Szajki Bacha i składających się z autobusu oszacowanych na sumę Zł. 1000.—
Poddebice, dn. 11 września 1931 r.
Komornik: **Z. GENDASZEWSKI**.

Do akt Nr. E. 173, 174, 175 i 176/31 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Poddebicach, 3 rew. pow. leżycyckiego, **ZYGMUNT GENDASZEWSKI**, zamieszkały w Poddebicach, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 października 1931 r. od godz. 10 rano w folw. Nowa-Wieś, gm. Gostków, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Ludwika Skrzyńskiego, i składających się z 5-ciu jałówek, ogiera i powozu, oszacowanych na sumę Zł. 3500.—
Poddebice, dn. 17 września 1931 r.
Komornik: **Z. GENDASZEWSKI**.

Do akt Nr. E. 376/31 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Poddebicach, 3 rew. pow. leżycyckiego, **ZYGMUNT GENDASZEWSKI**, zamieszkały w Poddebicach, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 15 października 1931 r. od godz. 10 rano w folw. Nowa-Wieś, gm. Gostków, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Ludwika Skrzyńskiego, i składających się z 2-ch krów, oszacowanych na sumę Zł. 550.—
Poddebice, dn. 18 września 1931 r.
Komornik: **Z. GENDASZEWSKI**.

POSZUKUJE 4-o, ewent. 5-cio pokojowe mieszkanie, centrum, nie wyżej drugiego piętra. Oferty pod „Lekarz gotówka”.

